

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Kdor?

se še ni na novo naročil na »Slov. Gospodarja« ali ni plačal zaostalo naročnino, naj to takoj stori. — »Slovenski Gospodar« stane od 1. julija do novega leta samo 2 kroni.

Kmet in agent.

So dandanes ljudje, ki bi radi z lahkoto in brez dela živeli. Da bi prišli do dobrega in cenenega zaslužka, se poslužujejo mnogi goljufije in vsiljevanja. Ubogi kmet, ki dandanes itak izhaja s težavo, se posebno pridno izrablja po raznih agentih, ki ga kot vsiljive konjske muhe nadlegujejo dan za dnevom. Koliko nepotrebnih izdatkov in sitnosti povzročijo agentje kmečkim ljudem, izpričuje sodnijska obravnava, ki se je vršila v Gradcu dne 10. junija t. l. proti dvema agentoma.

Obtožena sta bila agenta neke strojne tovarne, Franc Kleindienst in Oton Kikenveic. Oba sta bila že večkrat predkaznovana. S svojimi „kupčijami“ sta posebno skubila nevedne ljudi na deželi. Posebno sta ta dva „kmečka prijatelja“ nadlegovala kmete s prodajo bencin-motorjev (to so stroji, ki gonijo mlatilnice, gepeljne, žage, mline itd.) Agenti sta navadno čez mero hvalila motorje, govorila o izborni sestavi istih, pravila kmetom o izredno nizkih cenah in ugodnih plačilnih pogojih ter tudi obljubovala, da postavita motor kmetu brezplačno na poizkušnjo. Kmetu predložita nato nekaj naročilni list, kateri se navadno podpiše, ne da bi se ga poprej prečitalo. Agent predloži kmetu še nek drug listič v podpis, katerega pa ta seveda kar kratkomalo podpiše. To je „menica“, s katero se kmet zaveže, da bo naročen stroj ali motor v kratkem plačal. Na enak način sta „delovala“ med nemškimi štajerskimi kmeti gori omenjena agenta.

Meseca aprila 1. 1912, ko sta prestala več občutnih kazni, sta šla zopet na „delo“. Kmetu Görju je ponudil Kleindienst motor za 2800 K, a ko ga je kmet zavrnil, da ne rabi motorja, mu je ponudil istega za 800 K. Kmet je spoznal goljufijo in je agenta od-

slovil. Kleindienst je prišel h kmetu Ignaciju Brezniku na Ščavnici. Pripovedoval mu je, da je postal bogat tovarnar in da mu je mogoče stroje prodajati po izredno nizki ceni. Ker je bil Breznik v slabih gospodarskih razmerah, prvotno ni hotel ničesar vedeti o nakupu motorja. Ker pa je Kleindienst vedno silil v njega, se je Breznik udal in podpisal naročilnico za motor, ki bi naj stal 6000 K. Za pokritje tega plačila je podpisal Breznik 4 menice, in sicer 2 po 2000 K in 2 po 1000 K. Agent je izročil naročilo tovarni za motorje in se pogodil z njo, da bo ista izdelala motor za 3170 K, a kmet mora Kleindienstu plačati zanj 6000 K! Kmet je dobil motor, a plačati ga ni mogel. Zarubilo se mu je živino in se dobilo za-njo 700 K. Agent je napravil krasen dobiček, kmet pa je bil nalagan in ogoľufan, oškodovan in uničen.

Enako kot Kleindienst je deloval tudi Kikenveic. Dne 28. oktobra 1912 je prišel s svojim bratom k posestniku Tieberju v vas Rauden pri Wildonu. — Predstavil se je kot zastopnik neke tovarne za stroje. Ponudil je Tieberju v nakup motor s 3 konjskimi silami. Voz z motorjem vred bi stal 1900 K. Kmet prvotno ni hotel ničesar slišati o motorju, a pozneje se je dal vendar premotiti, da vzame motor na poskušnjo, če se njegovi bratje (sopostestniki) s tem strinjajo. Pod tem pogojem je podpisal kmet naročilno menico. Se-le pozneje je Tieber spoznal, da je podpisal listino, s katero je motor pravilno naročil. Hotel je kupčijo razdreti, a tovarna Scabo in Wittmann, za katero je Kikenveic mešetaril, je vstrajala pri sklenjeni pogodbi in je pretila s tožbo. Tieber je moral motor vzeti in ga čez par mesecev plačati. Agent je zaslužil 300 K. kmet pa je trpel veliko škodo, ker je motor le malo rabil.

Še žalostnejši je naslednji slučaj. Dne 29. okt. 1910 je prišel Kikenveic v družbi nekega Hauserja k posestniku Osvaldu v vasi Höfern pri Nemškem Lonču. Osvald je malo slaboumen, njegova sestra sopostestnica pa je že čez 60 let stara. Uboga starca nista niti vedela, kaj je pravzaprav „motor“, Kikenveic pa je izjavil, da hoče samo doseči, da se v tej okolici postavi motor za vzgled, cela reč da ne stane ne vinarja; posestnika naj podpišeta samo neke „lističe“. Marija Osvald je bila tako neprevidna, da je iste podpi-

sala. A ti lističi niso bili nič drugega nego menice, s katerimi sta Osvald naročila motor za 1500 K. Tovarna Scabo in Wittmann je menice iztožila. Poslani motor je bil ubogima starima posestnikoma popolnoma za nič. Sama ga nista znala rabiti, a tudi imela nista nikogar, ki bi se bil razumel nanj.

Dne 6. junija 1912 sta se pripeljala oba agenta, črno oblečena in s cilindri na glavi h posestniku Klementu v Reitu. Kleindienst se je izdajal za lastnika tovarne za stroje. Kikenveic pa ga je nazival vedno za „g. predstojnika“. Oba sta pripovedovala Klementu, da lahko pride po ceni do motorja, ker je nek posestnik, ki je dal za motor 600 K, odstopil od kupčije. Za to ceno lahko sedaj dobi Klement motor ceneje in bi ga stal mesto 2000 K samo 1400 K. Agenti sta Klementu priporočala motor z 2 konjskima silama, a posestnik je odločno izjavil, da je tak motor zanj preslab. Nato sta mu ponudila motor s 3 konjskimi silami. Pobotali so se končno za ceno 1250 K. Kmet je odločno zahteval, da se mu pošlje motor, ki bo deloval s 3 konjskimi silami. Agenti sta obljubila kmetu smodke, plošče za domači mlin, kmetici pa novo obleko kot darilo. Cele 4 ure sta agenta besedila, predno sta pripravila kmeta do kupčije. Klement je pa dobil pozneje slab motor samo z 2 konjskima silama.

Končno je vendar napravila sodnija konec delovanju teh agentov. Pri obravnavi sta se oba obtožena vedla tako, kot bi bila popolnoma nedolžna. Pretresljiv je bil prizor, ko je priča Ignac Breznik pripovedoval, kako je on po teh agentih prišel na nič. Ko sta prišla agenta k njemu, se je odločno branil. Kupil motor. Izgovarjal se je, da je preveč zadolžen. A agent je odvrnil: „Ali sem Vas vprašal po denarju? Meni je že na tem, da postavim v tem kraju kak motor. Odplačujete ga lahko pozneje v malih obrokih.“ Tri ure je obdeloval agent ubogega moža, predno je ta odnehal in naročil motor. Izgovarjal se je, da kupi motor le, če bo ženi prav. Ta pa ni bila zadovoljna s kupčijo. Kljub temu je Breznik podpisal. „S solzami v očeh sem podpisal pogodbo“, je tožil Breznik.

Kako nepremišljeno ravnaajo nekateri posestniki, če pride agent v hišo, se je videlo ravno pri tej obravnavi. Med tem, ko so kmetje pri dogovoru z agentom naročevali motorje le za poskušnjo, so v isti-

Jagode zorijo . . . .

Par kratkih let še-le službujem v novem, 35 let mi nepoznanem, skritej kraju ob meji Slovencev: že mi je hladna Morana pograbila lepo vrsto blagih mož in dobrih žen, nebeška slana mi je pomorila toliko nežnih cvetk in zlomila upa polnih stebelc . . . Naglo se na božji njivi okoli cerkve množijo sveži grobovi, kakor iz nenasnih tal rastejo vedno novi križi, sekajoč globoke rane v človeška srca, v ljubeča, v skrbeča, v obupajoča. Kogar ljubijo ljudje, ga rad ima i Bog: vzame ga izmed sveta, pokliče ga k sebi. Obličje meni zaupane občine se brzo spreminja — ne vselej na boljše.

Zrelo, sladko jagodo, mi je iz sosednjega hribčka utrgal 9. junija t. l. nebeški vrtnar, vzal je v svoj večni vrt zvestega mi prijatelja Franca Stopajnika iz Kozjega vrha, fare remšniške. Taki možje izumirajo, pogrešali jih bomo vsi težko. Sivolasi njegov sosed je s solzami na licu opravljal med sprevidenjem navadne molitve, češ: „22 let sva si že najbližja sosed, pa ni bilo med nama žal besede nikdar“. Ob vsakdanjem obisku v zadnjih mu dneh sem razodel naravnost ljudem, da ljubim umirajočega silno. Mož, prihitevši iz daljnega hriba, me zavrne: „Kdo bi takega človeka ne imel rad? Pač najlepša pohvala je hvala sosedov! In bila je vrlo zaslužena . . .“

Na prijaznem vrhu Sv. Ignacija so se rojenice v borni, leseni bajti oglasile pri pobožnih stariših-najemnikih po božji volji 10krat. Dne 28. sušca 1. 1853. so položile Frančeku mesto zlata in srebra v zibelko pristne pohorske dare: neutrudljivo delavnost brze Drave, kremenito odločnost granitnega marmorja, a tudi sladko mehko temnih hojk v dobro, do smrti otroško-ljubeznjivo njegovo srce. Komaj je dobro shodil, je pastiroval čredam ovac dveh sosednjih kmetov obenem. Izučil se je nato čevljarske umetnosti, pa jo v življenju ni izvrševal, še celo za-se ne.

Rojen in vzgojen v prosti naravi med dragoce-

nim lesnim mlajem vedno zelenega Pohorja je ostal svoj živ dan pri lesu. Karkoli je kdo rabil iz lesa, Stopajniku se je posrečilo. Likal je zibelke novorojenim, zbijal smrtno hišice starim in mladim, popravljal žage in postavljal mline, tesal tiskalnice in gladil lesene posode, cepil je tanke skodlje ter stavil varna ostrašja, podiral tolsta debela, pa drobil nešteta polena za mestne peči, zlagal in spremljal je splave po Dravi preko Donave do Oršove . . .

Ako je zbolela ljuba živinca, zadnje upanje kmetiča in bajtarja, Stopajnika so poklicali; ako prišla je zdrava pod nož, on je opravil in pripravil vsako zimo nad 100 domačih, vrlo zaslužnih praznikov skrbnim gospodinjam.

Pomagal je vsakomur po svojih močeh iz sreča rad po dnevi in po noči. Od rok mu je slo, česar se je lotil. Posvetnega plačila je malo računil; delal je urno in zvesto. Varčeval je vstrajno, pritrgal je sam sebi v življenju marsikaj, vžil je le malo dobrega. Delo njegovih rok je obilno blagoslovil pravični Bog. Ženi, kateri je bil podal pridno roko in zvesto srce v sredi zemskega pota in trojim potomcem je pripravil prostorno hišo in precejšnje ozemlje z mladim, mnogo obetajočim gozdom. Res, prijazen dom na solnčnem gričku z lepim razgledom v dravske globine in na onstransko Pohorje, dom namočen in prepojen s potom njegovega čela, pripravljen samo z žulji marljivih in varčnih rok.

In ta dom, za katerega je delal in trpel celo življenje, je ljubil Franc goreče, iskreno. Nobena sraga vročega potu zanj mu ni bila pregrenka, nobena pot do njega ne predaljna, ne prestrma, po 5 farah so ga klicali skoraj dan za dnevom na delo, nobena noč ne pretamna, da ne bi prihitel vanj, med potjo moleč . . . Pač redek vzor našim ljudem, ki se na obeh straneh Drave kar otresajo lastne grude in svojih hiš, prepuščajoč jih za pičlo lečo — oh — tujcu!

Delo mukotrpnega 60letnega življenja rajni Stopajnik ni zalival po šegi premožnih zasleplencev z žganjem niti z drago pijačo, marveč z rodovitno roso

pobožne molitve ter isto posvečeval z dobrimi deli usmiljenja sirotam, v čast Gospodovo in za lepoto božje hiše. V sredi obžalovanja vrednih malovrednežev je on vsikdar in povsod vpričo ljudi in v dejanju spoznaval katoliško vero in cerkev. V tem duhu je vzgojil hčerko in sina. Zvest Bogu, je ostal z vso rodbino tudi zvest svojemu, v dravski dolini tako zaničevanemu in teptanemu rodu.

Stopajnik je bil brez prošnje zvest križar. Z ljubeznijo je nosil pred verniki pri cerkvenih obhodih zmagoslavni prapor Kristusov — križ; Križani ga bo lahko spoznal za svojega pred Očetom, ki je v nebesih. Nešteto je spletel na samem, pa glasno v cerkvah rožnih vencev Mariji, roži najlepši, na čast; rada mu bo izprosila pri Sinu venec večne slave. Na božji poti k žalostni Materi na Ojstrici je našel naš mož neposredno vzrok kratke, mučne, a udano prenešene smrtno bolezn; naj bi ga ta zemeljska zadnja pot res pripeljala k Bogu!

V par dneh smrtno bolezn so ga prišli trumoma tolažit sosedje in znanci; ginjeni, s solzami v očeh, z bridkostjo v sreč, so se od njega poslavljali. Vsi vkup z zdravnikom vred mu niso mogli pomagati; žal pa je bilo za njim vsem, ki so ga ljubili. Tudi mene je želel gledat in imeti pri sebi slehern dan. Ljubil me je pristrčno in udano, zvesto in nesebično. Po volji sem mu storil iskreno rad, če tudi z bridko rano v sreč. Res! Nisem še vedel, da so stopinje k umirajočemu prijatelju tako hude, težke . . . Telesne hrane v bolezn ni več užival, razven studenčnico izpod svojega brega; sprejel pa je z radostnim smehom in z vidnim veseljem zavžil šopek ravnó dozorelih jagod, ki sem mu jih natrgal gredoč na njegovi zemlji, za katero je toliko delal in se trudil, katero je tako ljubil in čislal do smrti, na katero pa ni mogel stopiti več takrat, ko mu je ponujala prvi pomladanski sad. Zorele so jagode . . . dozorel je za ta svet tudi on, dragocena jagoda med mojimi prijatelji, pravi biser pravičnega, vzornega očeta in moža. M. V—č.

ni podpisali pravilne naročilnice. Priča Oswald, kateremu je bila raba motorja deveta dežela, je pravil na sodnji, da je podpisal pred agentom le kos štirioglatega papirja. Siromak niti vedel ni, da je podpisal menico za 1500 K! In agent je bil celo tako predrzen, da je v sodni dvorani psoval priče za „neumnimi kmeti“, tako, da ga je moral sodnik zavriniti.

Sleparska agenta sta bila obsojena, a kazen je bila zelo — nizka. Kleindienst je dobil 8 mesecev ječe, po dosluženi kazni pa se ga dene pod policijsko nadzorstvo. Ker je bil že od meseca januarja v preiskovalnem zaporu in se mu ta čas vstaje, bo kazen skoro prestal. Njegov tovariš Kikenveic je dobil samo dva meseca ječe, ker pa je sedel več mesecev že v preiskavi, je kazen že odslužil in se ga je spustilo na prosto.

Kakšen nauk sledi iz tega? 1. Kmet naj z agentji, ki mu ponujajo stroje in blago, ne občuje. Take ljudi je najbolje odsloviti iz hiše. 2. Če kmet rabi kak stroj, naj se obrne na kako zanesljivo osebo ali gospodarsko organizacijo. 3. Predno se kaj podpiše, se mora poprej dobro prečitati dotični spis ali tiskovina. V vsakem nejasnem slučaju se naj zahteva natančnejšega razjasnila, za kaj se gre. Vsaka površnost se pozneje v tem oziru bridko kaznuje. 4. Posebno pa se naj ne podpisuje menic, ker se ista, če se ob natančno določenem času ne plača, lahko izterja po ru-bežni.

Sovenski kmetje, bodite previdni! Najbolje je, da tujim sumljivim osebam, ki lazijo okrog vaših domov in vas hočejo oskubiti za vaš denar, odločno pokazete vrata.

Na Balkanu.

Ruski car je bolgarskemu in srbskemu carju naznanil, da je v sporu zaradi mej voljan posredovati. Bolgarski in srbski kralj sta že odgovorila, toda tako, da se le pod gotovimi pogoji podvržeta razsodbi ruskega carja. S tem je torej spor samo odložen, ne pa rešen. Bolgarski kralj v odgovoru zahteva, da naj ruski car ovažuje stališče Bolgarije, ki se podvrže razsodbi ruskega carja, le glede zemlje, o kateri v bolgarsko-srbski pogodbi ni govora, srbski kralj pa želi, da se pregleda bolgarsko-srbska pogodba in se popravi. Ako oba vladarja vstrajata na tem stališču, potem nima posredovanje ruskega carja nobenega pomena, razven da se čas zavleče. In to je brzkone, vsaj Bolgarom, tudi glavni namen. Bolgarija morabit dobro pripravljena, kajti proti sebi bi imela Srbijo, Grško in Črno goro ter po sedanjih razmerah za hrbtom tudi Rumunijo. Po našem mnenju se bori Bolgarija za pravično stvar, kajti pogodbe se morajo povsod držati, najzvestejše pa med prijatelji. Nam se ni treba bati, da bi se zaradi tega v slovenske kraje, kakor Solun, vojsko mesto sv. Cirila in Metodja, Grški, nasproti Bolgarom pa trgovatno in proti pogodbi zahteva kraje, v katerih prebiva bolgarski narod.

V Bolgariji se je sestavilo novo ministrstvo pod predsedstvom znanega zmožnega politika dr. Daneva, ki ima v sobranju zanesljivo večino, katere dosedanje ministrstvo pod Gešovom ni imelo. Toda politika Bolgarije bo hodila isto pot kakor pod Gešovom. Tudi novo ministrstvo stoji na stališču, da se mora Srbija svoje pogodbe držati in jo izpolniti.

Toda vkljub vsemu temu ne verjamemo, da bo prišlo do vojske med balkanskimi zavezniki. O srbskih politikih je znano, da se podajo globoko v nevarnost, toda vsakokrat se še umaknejo, predno se zгоди nesreča. To znamo posebno mi v Avstriji. L. 1908 in preteklo zimo je govorila Srbija, kakor da bi name-ravala že jutri prikorakati pred dunajski cesarski dvor. Toda vsakokrat se je še pravočasno premislila. Mi razumemo ta način postopanja, ki za majhne države ni brez vsake koristi. Sedaj se že čujejo glasovi, da bo Srbija odnehala. Francoski poslanik v Belgradu je naznanil ministrskemu predsedniku Pašiču, da Srbija ne dobi niti vinarja denarja več iz Francije, ako bo nadaljevala vojsko. Ta vest je srbske vladne kroge hudo poparila.

V Carigradu stikajo sedaj mladoturki za morilci velikega vezirja Mahmud Šefket-paše in njihovimi zavezniki. Mladoturki niso tako trdni v vladnem sedlu, kakor si želijo. Proti njim je velika nevolja in mladoturkom bo težko, poloviti vse nezadovoljneže in jih pozapreti.

Pismo ruskega carja.

Že zadnjič smo kratko med najnovejšimi vestmi poročali, da je ruski car Nikolaj brzojavno pozval bolgarskega carja Ferdinanda in srbskega kralja Petra, naj preprečita bratomorno vojsko med Bolgari in Srbi. Listi prinašajo sedaj besedilo te brzojavke, ki se glasi:

„Vest o v Solunu nameravanem sestanku ministrskih predsednikov zveznih držav, kateremu bi imel slediti sestanek v Peterburgu, me je zelo razveselila, ker se je zdelo, da ta namera izraža željo balkanskih držav, da se sporazumejo in da se zveza, ki je imela dosedaj za učinek najslabše uspehe, name-rava še utrditi. Z mučnimi čustvi izvem, da se ta sklep še ni izvršil in da se, kakor se zdi, balkanske države pripravljajo na bratomorno vojsko, ki bi mogla zatem-niti slavo, katero so si skupno priborile. V tako resnem trenutku se obračam, kakor mi to vелеva moja pravica in dolžnost, neposredno na Vaše Veličanstvo. Oba naroda, bolgarski in srbski, sta glasom svoje zavezniške pogodbe razsodbo o vsakršnem tozadevnem

medsebojnem sporu prepustila Rusiji. Zato prosim Vaše Veličanstvo, da od Vas prevzetim obveznostim ostane-te zvesti in se glede na rešitev medsebojnega spora med Bolgarijo in Srbijo zanesete na Rusijo. Mesto razsodnika ne smatram kot kako predpravico, ampak kot mučno obveznost, kateri se ne morem odtegniti. Vojska med zavezniki me ne more puščati ravnodušnega. Jaz polagam važnost na to, da izjavim, da bi ona država, ki bi vojsko začela, bila za to pred stvar-jo celega slovanstva odgovorna in da si pridržujem vso svobodo glede stališča, katero bo Rusija nasproti slučajnim uspehom take zločinske vojske zavzela.“

Te besede, ki kličejo tako glasno balkanskim Slovanom: „Bodite edini!“, so pokazale, da se ruski car res trudi, da bi preprečil bratomorno vojsko.

Odgovor bolgarskega in srbskega vladarja.

Oba vladarja sta sprejela posredovanje ruskega carja, vendar ne brezpogojno. Zelo samozavestno je odgovoril ruskemu carju bolgarski car. Njegove besede niso besede podložnika, ampak besede enakovrednega vladarja. Tako samozavestno dosedaj še roben bolgarski vladar ni govoril z ruskim carjem. In to je izzvalo navdušenje po celi deželi. Vsled zadnjih slav-nih zmag se čuti Bolgarija močno in njen car ž njo. Car Ferdinand odgovarja, da z veseljem sprejme posredovanje ruskega carja glede onih krajev, ki niso omenjeni v bolgarsko-srbski pogodbi, a kar se tiče pogodbe, ono bo Bolgarija držala. V pogodbi se prep-ušča Makedonija Bolgarom. In zato pravi car Ferdinand v odgovoru: „Bolgarija nima samo pravic do Makedonije, ampak tudi dolžnosti napram njenemu prebivalstvu, ki je bilo vedno bolgarsko in hoče za vsako ceno tudi bolgarsko ostati. In Vaše Veličanstvo se bo blagovolilo spominjati, da je tudi Rusija skozi dolgo vrsto let pripoznala te pravice in dolžnosti.“

Kralj Peter se v odgovoru ruskemu carju zahvaljuje za ljubezen, ki jo izkazuje jugoslovanskim narodom. Potem pa glede prepornega ozemlja zavze-ma stališče svoje vlade, da pripada Makedonija Sr-bom, ker je srbska vlada največ trpela za osvobojenje makedonskih krajev.

Umor Mahmud Šefket-paše.

O umoru velikega vezirja (ministrskega pred-sednika) Mahmud Šefket-paše se poroča sledeče: Dne 11. t. m. se je veliki vezir v spremstvu Eiref-bega in svojega pobočnika, mornariškega častnika Ibrahim-paše z avtomobilom odpeljal iz vojnega ministrstva v Carigradu. Ko je zavil avtomobil z Bajadoc trga na tramvajsko cesto, je moral radi gneče obstati. V tem trenutku sta dve neznanji osebi z avtomobila strajali z revolverji proti avtomobilu velikega vezirja. Mahmud-paša, katerega so zadelo 4 krogle, se je odpeljal na-za v vojno ministrstvo, kjer je nato čez ½ ure umrl. Njegov pobočnik, mornariški praporščak Ibrahim-paša, ki ga je zadel ena krogla, je tudi umrl. Vezirjev sluga pa je bil nevarno ranjen. Ministrski svet se je zbral takoj v vojnem ministrstvu. Vojaške oblasti so za vzdrževanje reda vse potrebno ukrenile. Mrtvi trupli velikega vezirja in Ibrahim-paše so prenesli v vladno palačo.

Nekaj napadalec je z avtomobilom pobegnilo v neko hišo v Pero pri Carigradu, nekaj pa so jih aretirali. Glavni napadalec je neki Topal-Tevfik, star 28 let, grde postave in odurne zunanosti. Kakor se po-roča, so ga vjeli v stranišču neke gostilne, kjer se je skrtil. Pri njem so našli 2 revolverja in nož, kakor tu-di patrone, ki so podobne onim, s katerimi je obl ustreljen veliki vezir. Prijeli so pa tudi nekega Kadrija iz Albanije, ki je priznal, da je Mahmud Šefket-pašo u-strelil zato, da maščuje umor Nazim-paše. Nazim-paša je bil namreč najsposobnejši general turške arma-de in odločen pristaš staroturške stranke.

Vzrok napada je vsekakor političen. Šefket-paša je bil pač poleg Enver-bega najmočnejša in najbolj priljubljena oseba v Turčiji. L. 1909. je kot poveljnik mesta Soluna prikorakal pred Carigrad, da je prisilil sultana Abdul-Hamida k odstopu ter s tem pripo-mogel mladoturški stranki do popolne zmage. Toda tu-di v sedanjih težkih razmerah, v katerih se nahaja Turčija, si je znal pomagati. Vsled vstaje dne 23. jan-uarja t. l. se je povselp na čelo države. In ko je vi-del razbite ostanke turške armade ob čataldški črti, ni obupal, temveč z železno roko zgrabil za vajeti, da privede Turčijo do novega procvita na tleh, ki so bila prvotna last Turčije. Toda ravno v začetku njegovega dela ga je zadela roka morilčeva. In tako je iz-gubila Turčija enega najboljših svojih mož.

Vezirjev avtomobil je od 10 strelav preluknjan. Zadnje besede Mahmud Šefket-paše so bile: Allah il Allah!

Kakor se poroča iz Carigrada, so usmrtili Mah-mud Šefket-pašo pristaši nekdanjega umorjenega turškega vojnega ministra Nazim-paše. Zaroto so skleni-li pristaši po Enver-begu ostavljenega bivšega velikega vezirja Kiamil-paše.

K temu umoru se še poroča: Napadalcem je ob-ljubil staroturški tajni odbor 100.000 K nagrade. V avtomobilu, iz katerega so ustrelili velikega vezirja, so bili sledeči napadaleci: Topal-Tevfik, voditelj avto-mobila, Dčeval, Čerkes Abduraman, sin polkovnika, Nazmi, ki je bil pred leti izključen iz armade, in neki igravec. Do sedaj so zaslišali 40 oseb, zaprli pa 10 so-krivcev. V Carigradu je bilo tekom sobote aretiranih 150 oseb. Boj za hišo, v kateri so se nahajali morilci velikega vezirja, je razburil vso Pero (carigradska predmestje). Ze v četrtek je bila hiša zastražena, ker

je policija sumila, da so v njej skriti morilci. V soboto ob 2. uri popoldne je došlo več policijskih oficirjev pred hišo. Ko so potrkali na vrata, so morilci Zia, Nazim in Kiazim takoj pričeli streljati. Pri tej priliki sta bila pribočnik carigradskega vojaškega uprave-lja in preiskovalni sodnik nevarno ranjena. Nato je vojaštvo hišo popolnoma obkolilo in pričelo streljati. Po žurnem boju so bili vsi morilci aretirani in odpe-ljani pod močnim spremstvom v Carigrad. — Tekom boja za hišo, v kateri so bili morilci velikega vezirja, je moral končno priti na pomoč tudi oddelek požarne brambe. Ognjegasci so skušali najprej udreti skozi streho v hišo, a to je bilo nemogoče, ker so morilci neprestano streljali. Ognjegasci so morali nato konč-no razbiti vrata, na kar so se udali. Oddanih je bilo okoli 200 strelav. Prebivalcev sosednjih hiš se je te-ko m poboja polastil velik nemir, a po aretaciji je na-stal takoj mir.

Ko je sultan izvedel, da je Mahmud Šefket-paša umorjen, je takoj imenoval mladega Sajd Halim-pašo za velikega vezirja, kateri je častno mesto prevzel in sestavil novo vlado.

Mahmud Šefket-paša.

Mahmud Šefket-paša je bil eden glavnih mlado-turških voditeljev. Rojen je bil l. 1858. v Bagdadu v Mali Aziji. Njegov oče je bil v Bassori državni upra-vitelj, njegov ded je bil po rodu Georgijec in kristjan, 7letnega dečka pa so Turki oropali in ga v Bagdadu prodali generalnemu upravitelju, ki pa ga je pustil vojaško vzgojiti. Nekdanji suženj je v armadi tako na-predeval, da je postal celo poveljnik bagdadske po-sadke. Mahmud Šefket je v 19. letu vstopil v vojno šolo, l. 1880. je bil pozvan v carigradsko visoko šolo generalnega štaba, l. 1882. je postal stotnik generalnega štaba. Tri leta je bil prideljen pruskemu gene-ralu Goltz-paši, ki ga je poslal v Nemčijo in je bil, ko je bival v Nemčiji, imenovan za generalnega majorja, l. 1904. je bil imenovan za valija na Kosovem, nato je pa postal poveljnik solunskega armadnega zbora. Tu je stopil v stik z mladoturki, ki so mu popolnoma za-upali. Znano je, da je meseca aprila 1909 solunski armadni zbor pod poveljstvom Mahmud Šefket-paše o-svojil Carigrad in strmoglavil sultana Abdul-Hamida. Znano je, da je postal Mahmud Šefket-paša po letošnji vstaji Enver-bega dne 23. januarja turški veliki ve-zir.

Državni zbor.

V državnem zboru se je zadnji teden vršila splošna razprava o novem davčnem načrtu, ta te-den pa se vrši razprava o proračunu za drugo pol-letje. Toda pozornost javnosti ni pri teh razpravah, ampak pri onih spletkah, ki se spletajo proti sedan-ju ministrstvu. Glavna naloga Stürgkhovega kabine-ta to leto je, da uresniči davčni načrt. Sedaj pa so vsi neprijatelji davkov in Stürgkha na delu, da bi se to ne moglo zgoditi. V mesecu juliju bi se moral dotični načrt rešiti, kajti zadnji teden se je končala samo splošna razprava, podrobna se še niti ni začela. Ta teden se mora rešiti začasni proračun, potem pa na-stopijo do 6. ali 7. julija kratke počitnice, ker se vrši-jo v Galiciji deželnozborske volitve, pri katerih mora-jo biti vsi poljski in rusinski poslanci zraven. Še-le potem bi se naj dogotovil davčni načrt. Toda kakor rečemo, sto rok dela skrivno na to, da bi se ne mogel dogotoviti. Seveda bi dobilo s tem Stürgkhovo mi-nistrstvo tak udarec, da bi menda letošnjega leta ne moglo preboleti. Tekoči teden je torej za našo notra-njo politiko velike važnosti.

Zadnji teden je proračunski odsek pripravil predloge za razpravo o proračunu, ki se vrši ta te-den. V odseku je predlagal dr. Verstovšek 3 mi-lijone za podporo poškodovancem po timi in zvišanje državnega zaklada, iz katerega se dajejo podpore za izboljšanje zemljišč. Oba predloga mu je nemško-polj-ska večina odklonila. Toda dr. Verstovšek si teh pred-logov ni pustil kratkoma pokopati, ampak se hoče za nje boriti ta teden tudi v zbornici. Pač pa je od-tegnil predlog, naj se izreče pravosodnemu ministru Hohenburgerju nezaupnica, ker ni bilo nobenega u-panja, da bi dobil večino. Če pa tak predlog pade, se s tem izreče — zaupnica Hohenburgerju, česar dr. Verstovšek ni nameraval. Zato je rajši odtegnil pred-log. Seveda kričijo liberalci, da je o izdajstvo. To pa ni izdajstvo, da njihov edini zastopnik dr. Ravnihar dosledno podpira sedanjo vlado, v kateri sedi Hohen-burger, in da glasuje tudi za proračun Hohenburger-jev. Naši slovenski poslanci ne glasujejo za prora-čun in tudi tokrat ne bodo. Že v petek je naznanil po-slan. Go s t i n č a r. Da naši posl. ne bodo s svojimi glasovi podpirali sedanje vlade, ker našemu narodu ni naklonjena. Liberalni slovenski poslanec jo bo pa podpiral, a vkljub temu so naši poslanci in naša stran-ka izdajaleci. Liberalna pamet nad vse!

Ko je dr. Verstovšek v proračunskem odseku stavil zgoraj omenjene predloge, je obenem obširno o-pisoval gospodarske, šolske in sodnijske zadeve na Slovenskem, zlasti po Spodnjem Štajerskem. Pobijal je napačne nazore nemških poslancev o razmerah na jugu in povdarjal, da so zlasti štajerski slovenski po-slanci že zdavnaj ponudili roko za spravo na Štajer-skem, ki se lahko doseže takoj, če se odstranijo razne preporne točke, n. pr. z delitvijo deželnega šolskega sveta in delitvijo deželnega kulturnega sveta za slo-venski in nemški del dežele. Nadalje je poslanec opo-zarjal vlado na velikanska dela, ki še čakajo rešitve glede izboljšanja zemljišč (melioracij), osuševanja

travnikov, regulacij rek itd. Strogo je bičal način, kako se trati denar iz zaklada za povzdigo živinoreje, kako krči vlada od leta do leta svoje prispevke za povzdigo gospodarstva v deželi in nadomestuje te odpadke prispevke z denarjem iz zaklada za povzdigo živinoreje. Nadalje se opozarja vlada, da skrbi za to, da se bo lažje naše sadje izvažalo, zlasti da se dajo največje ugodnosti na železnicah in se znižajo tarife. Poljedelsko ministrstvo je pozival gospod poslanec, da podpira strojne zadruge, da si kmetje pomagajo stroji pri pomanjkanju delavnih moči. Posebno pa je pozval učno ministrstvo, da vendar predloži zakon glede preosnove ljudskega šolstva na deželi in zlasti zakon glede nadaljevalnega kmetijskega pouka na ljudskih šolah. Nadalje je omenil še mnogo perečih gospodarskih vprašanj v svojem volilnem okraju in posebno bičal finančne organe, ki po nepotrebnem pritiskajo na kmečko ljudstvo pri odmerjenju osebno-dohodninske davka. Koncem svojih izjav je stavil že omenjene predloge, da se melioracijski zaklad zviša, da se stavi za poškodbe v vinogradih 3 milijone kron v proračun in da predloži vlada zakon glede kmetijskega pouka na ljudskih šolah.

Poslanec **Brenčič** je kot poročevalec v vinorejskem odseku državnega zbora priporočal naslednji predlog, ki je bil tudi sprejet: „Vlada se poziva z ozirom na zadnja slaba leta v vinogradih in letošnjo pozebo, katera je napravila velikansko škodo, da prisilne izterjatve zaostalih brezobrestnih posojil v uvaževanju vrednih slučajih spregleda in glede tega zakaže c. kr. davčnim oblastim primerno postopanje.“

Ker gospod poslanec **Brenčič** kot vinorejec gotovo najbolje pozna težave in neprilike vinorejcev in se je za vinorejce tudi z vso vnemo zavzel ter pojasnil vsled slabih letin zelo otežkočene gospodarske razmere vinogradnikov, je pričakovati tudi dobrega uspeha. Vinorejci pa so g. **Brenčiču** tudi lahko hvaležni za njegov trud.

Poslanec **Pišek** je stavil nujni predlog za po toči poškodovano občino v konjiškem okraju.

Politični ogled.

— **Cesar** je pred kratkim obiskal dunajskega umetnika slikarja viteza Blasa, pri katerem si je ogledal od prestolonaslednika naročeno sliko za spomin na evharistični shod na Dunaju. Slika predstavlja prizor, ko se evharistični obhod premika skozi grajska vrata na Trg junakov. Cesar je pohvalil umetnika, na kar se je med pozdravljanjem občinstva, ki se je med tem časom zbralo na ulici, zopet odpeljal v svoj grad Senbrun.

— **Volitve v Trstu.** Pri ožjih volitvah, katere so se vršile v četrtek, dne 12. t. m., je zmagal v okoliškem okraju Slovenec dr. Just Pertot proti socialnemu demokratu. V 1. in 6. okraju v mestu so zmagali socialni demokrati s 5 kandidati. V 3. in 4. okraju, kjer so bili v ožji volitvi Italijani in Slovenci, so s pomočjo socialnih demokratov zmagali Italijani. V petek, dne 13. t. m., je volil III. mestni razred. Zmagali so v večini okrajev Italijani, le v enem pridejo socialni demokrati z njimi v ožjo volitev. Slovenski glasovi so se v tem razredu zelo pomnožili. — Včeraj je volil II. mestni razred. Slovenci so se zopet močno postavili. Pridno se tudi pripravljajo za volitve v okolici, ki bodo letos posebno hude, ker grede proti Slovincem Italijani, Nemci in socialni demokrati.

— **Napredek Čehov na Dunaju.** Listi poročajo, da je na nadaljevalnih dunajskih šolah za krojače 2283 čeških in 927 nemških učencev, za čevljarje 1131 čeških in 927 nemških, za mizarje 1312 čeških in 1129 nemških učencev. Na nekaterih šolah je že več kot 1/2 Čehov. L. 1883 je bilo v takomenovanih pripravljanih šolah samo 3358, l. 1910 pa že 7549 čeških učencev. Moč Slovanov raste povsod!

— **Nemški avstrijski katoliški shod** se bo vršil letos v sredini meseca avgusta v Lincu na Gornjem Avstrijskem. Od vseh strani se poroča o velikem številu udeležencev, ki se že priglašajo. V Lincu služe poseben odbor, ki vodi vse predpriprave za shod. Zborovanja se bodo vršila v 4 velikih dvoranah.

— **Deželnozbornske volitve na Moravskem.** Ožje volitve za splošno skupino so se vršile v nedeljo, dne 15. t. m. Proti katoliški češki stranki, ki je bila s svojimi kandidati skoro v vseh okrajih pri ožji volitvi udeležena, so se združili vsi njeni nasprotniki: liberalci, Nemci, socialni demokrati in agrarci. Kljub temu pa je katoliška stranka zmagala zopet z dvema kandidatom, tako, da ima sedaj že samo iz splošne skupine 5 poslancev. Nemški krščanski socialci, ki zdaj niso imeli nobenega poslanca, so zmagali v okraju Iglava. V skupini kmečkih občin se bo vršil hud volilni boj med katoliško stranko in liberalnimi agrarci.

— **Ogrski državni zbor.** V seji dne 12. t. m. se je ministrski predsednik Tisa predstavil zbornici s svojim ministrstvom. Opozicija se seje ni udeležila. Grof Tisa je podal izjavo, da hoče biti „pravičen“. Glede Hrvatov je izjavil, da hoče vlada upoštevati na Hrvaškem ustavne razmere in braniti Hrvaški njene pravice. Hrvatje imajo pač slabo zaupanje na Madžare in je posebno o Tisi znano, da je strupen sovražnik Hrvatov in Slovanov na Ogrskem. — Dne 13. t. m. je bil za predsednika državnega zbora izvoljen bivši podpredsednik Beáthy. Opozicija se zadnjih sej ni udeležila. Voditelji manjšinskih strank, n. pr. Just,

Košut i. dr. se trudijo, da bi se vse stranke državnega zbora, ki so proti sedANJI vladajoči stranki, strnile v močno skupno stranko. Vrše se tozadevna posvetovanja in se je večina strankinih voditeljev že izrazila za združitev. Če se osnuje enotna opozicija, ki šteje v državnem zboru skoro že toliko poslancev kot večina, bo Tisi kljub njegovemu nasilnemu postopanju še slaba predla.

— **Redlovo vohunstvo** še vedno razburja avstrijsko javnost. Preiskava je dognala, da je Redl baje res izdal mnogo važnih vojaških načrtov in spisov Rusiji. Avstrija ima ogromno škodo, ker mora sedaj generalni štab vse načrte, tičočee se mobilizacije in vojaških posadk ob meji, izpremeniti. To delo pa stane več milijonov in potrebuje več let, predno se dobro izpelje. Rusija ima baje v rokah tudi natančne načrte o najvažnejših trdnjavah ob avstrijsko-ruski meji. — Redl je naznanjal Rusiji tudi vohune, ki so v Rusiji vohunili na korist Avstrije. Nekega barona Ungern-Sternberga, katerega je zatožil Redl pri ruski vladi, je ta poslala v prognanstvo v daljno Sibirijo. Kakor povzamemo iz poročil listov, je imel Redl v naši armadi več tovarišev. Neko poročilo iz Pulja trdi, da je v ondotni mornariški bolnišnici podčastnik Avgust Birghoffer pod strogim nadzorstvom, ker je obdolžen, da je sokrivec polkovnika Redla. Redl je bil judovskega pokoljenja. Njegov ded se je dal krstiti. Nesramno je pa zavijanje „Marburgerce“ in „Slovenskega Naroda“, da bi bil Redl „klerikalen“. Mož je živel zelo razuzdano, nečedno življenje. Praški listi, ki so poučeni natančno o načinu Redlova življenja, poročajo, da se je Redl mnogokrat zelo zaničljivo izražal o možeh, ki kaj držijo na katoliško vero. V cerkev ni zahajal nikdar. Človek, ki nima verskega prepričanja, je le redkokdaj pošten.

— **25letnica nemškega cesarja Viljema II.** Te dni je praznoval nemški cesar Viljem II. 25letnico svojega vladanja. Viljem II. se je rodil dne 27. januarja 1859. v Berlinu ter je po smrti svojega očeta, cesarja Friderika, prevzel cesarsko žezlo (15. junija 1888). 27. februarja 1881 se je poročil s princezino Avgusto Viktorijo, najstarejšo hčerjo Friderika, vojvode šlesvig-holštajnskega. Otrok ima 7: 6 sinov in 1 hčer, ki se je pred kratkim poročila z Ernestom Avgustom, nadvojvodo kumberlandskim. Viljem je moč Nemčije na zunaj in znotraj zelo utrdil. Našim slovenskim bratom, ki žive v Nemčiji, pa se pod Viljevovo vlado ne godi posebno dobro. Za zatiranje Poljakov žrtvuje Nemčija vsako leto mnogo milijonov, druge Slovence, ki so živetarili v Nemčiji, pa je nemška nestrpnost že itak skoro do cela ugonobila.

— **Nemci in Rusi.** L. 1900 je bilo 56,367.000 Nemcev in 103,281.000 Rusov. Torej na 100 Nemcev je prišlo 183 Rusov. L. 1912 je bilo 65,783.000 Nemcev in 139,581.000 Rusov. Na 100 Nemcev pride že 212 Rusov. Če bo šlo to razmerje tako naprej, bo l. 1924. 76,769.000 Nemcev in 188,640.000 Rusov. Na 100 Nemcev torej 264 Rusov. Leta 1948 pa bo 104,550.000 Nemcev, a Rusov 344,568.000. to je na 100 Nemcev bo prišlo 330 Rusov. Slovanska moč raste.

— **Sviciarski katoličani** imajo od 2. do 5. avgusta t. l. svoj katoliški shod, in sicer v Št. Galnu. Voditelji katoliškega gibanja v Švici pridno agitirajo za veliko udeležbo na shodu, katerega se bo udeležilo tudi veliko število laških in francoskih katoličanov.

— **Belgija se oborožuje.** V belgijskem državnem zboru je izjavil ministrski predsednik Brokveville, da potrebuje vlada za preosnovo in ojačenje armade 284 milijonov. To svoto bo vzela vlada na posojilo, katero se bo vrnilo potem v 25. letih. Belgijski državniiki se bojijo, da bi v slučaju izbruha vojske med Francozi in Nemci ali Nemci in Angleži, bila Belgija vojno pozorišče. Radi tega se mora država dobro oborožiti. Belgija namreč leži med Nemčijo, Francosko in Angleško.

— **Samostojnost Irske.** Mali irski narod se že več stoletij bori za svojo samostojnost. Angleška drž. zbornica je sprejela lansko leto postavno predlogo, po kateri bi dobili Ircei svojo lastno državno upravo in bi se ločili od Anglije tako, kakor je n. pr. ločena Ogrska od Avstrije. Angleži so namreč sami spoznali, da se godi Irceem velika krivica, ko se jim odtegujejo pravice, katerih so že drugi narodi deležni. Angleški državni zbor je dosedaj že dvakrat sklenil, da se loči Irski od Angleške, a gosposka zbornica, kjer sedijo sami velikaši in bogataši, je to postavo vsakokrat zavrgla. Ker pa državni zbor vstraja pri svojem sklepu in je irsko postavo dne 10. t. m. zopet sprejel, bo morala tudi gosposka zbornica svoje mnenje izpremeniti. Irski narod je pod angleško nadvlado mnogo pretrpel, a vera v Boga in ljubezen do rodne zemlje ga je ohranila. Irski ljubezen do domovine je tako velika, da se je angleška nestrpnost razbila ob njej. Mnogo Ircev se je že radi preganjanja izselilo v Ameriko, da se umaknejo angleški sili. A izseljenci imajo to lepo navado, da v potno culico, v kateri imajo svoje reči, denejo tudi par kilogramov irske prsti. Ko si ustanovijo v Ameriki svoj lastni dom, denejo irsko prst v posebne posodice in v te vsadijo cvetlice. Irski narod je po ogromni večini katoliške vere. Liberalci in protestanti so na Irskem redka prikazen, a še ti se branijo irske samostojnosti, ker bodo v irskem državnem zboru imeli katoličani večino. Liberalci iz sovraštva do katoličanov proklinja svojo domovino!

— **Nemci v Mehiki.** Vstaši so pod poveljstvom generala Madeiro napadli dne 13. junija mesto Zabatecas. Prišlo je do krvavih bojov. Čez 1000 mestnih prebivalcev padlo je v brambi za mesto. Vladne čete hitijo mestu na pomoč. V vasi Wixito so vstaši napad-

li cerkev med službo božjo, ustrelili duhovnika in poklali več sto vernikov.

— **Spanci v Maroku.** V pokrajinah Rif, Tetnan, Garb in Mont-Negron v Afriki je prišlo zadnje dni prejšnjega tedna do hudih bojov med španskim vojaštvom in ustaši. Ustaši so španske vojaške čete 11., 12. in 13. junija pri večjih bojih premagali. Španska vojna ladja „Estremadura“ je obstreljevala mestece Mont-Negron ob morju, kjer je bil glavni stan ustašev. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Ker dosedanje španske čete v Maroku niso kos ustašem, bo poslala španska vlada nove čete v Maroko.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

22. nedelja: 6 po Binkoštih. Ahacij, m.
23. ponedeljek: Eberhard, škof; Cenon, sp.
24. torek: Janez Krstnik. Kres.
25. sreda: Viljem, opat; Prosper, škof.
26. četrtek: Janez in Pavel, mučenca.
27. petek: Hema, vdova; Vigilij, škof.
28. sobota: Leon, papež; Irenej, spozn.

* **Iz sodnijske službe.** Za sodnika v Brežicah je imenovan avskultant dr. Ernst Rošker; avskultanta dr. Adolf Lenart in dr. Alfred Mildner sta imenovana za sodnika v področju graške višje deželne sodnije. Avskultant dr. Franc Kirchengast pa je imenovan za sodnika v Radgoni. Dr. Friderik Bračič je imenovan za državnega pravdnika v Celju. Dr. Karol Weingerl pa za namestnika državnega pravdnika v Celju.

* **Slovenska županstva, odgovorite nemškemu Sulferaju!** Vsa nemška županstva, da, celo slovenska, prositi te dni nemški Sulferaj za podporo. Slovenska županstva naj odgovore na to nemško predrznost s tem, da vsaka slovenska občina določi stalni letni prispevek Slovenski Straži. V vsakem občinskem odboru naj se dobi kdo, ki ta predlog sproži. Ne spimo, ko naskakuje narodni sovražnik na vseh koncih in krajih — branimo slovensko mejo!

* **Župnijski uradi.** Odlok celjskega okrožnega sodišča na župnije se ne sme tolmačiti tako, kakor da bi župnijski uradi s sodnijami ne smeli občevati slovenski. Pravosodna uprava priznava pravico, da se sme v obeh deželnih jezikih občevati s sodnijami, kar je po našem mnenju itak samoumevno.

* **Kako častijo soc. demokrate grob svojega rajnega tovariša.** V nedeljo, dne 8. t. m., so priredili dunajski socialni demokrati na grobu pred enim letom umrlega poslanca Silbererja „spominsko slavno št.“. Kako se je vršila ta „spominska slavnost“, pripoveduje neki udeleženec tako-le: Silbererjev grob se nahaja v 79. vrsti čisto ob zidu. Stal sem med „slavnostjo“ blizu pokojnikov sorodnikov. Kako sem se začudil, ko sem naenkrat opazil divji prepri! Množica je vpila nad neko žensko: „Kaj hočete tu? Grob je naš! Vi nimate pravice tukaj stati! Tukaj nimate ničesar iskati!“ Ženska se je jokala. Bila je vdova po pokojnem Silbererju. Dopoldne je namreč ponesla na grob pokojnega moža venec, da s tem počasti njegov spomin, dasiravno jo je on zapustil. Ko je popoldne prišla zopet na grob, je našla venec popolnoma pohojen. Vdova je morala že veliko pretrpeti od socialnih demokratov, ki so jo sramotili po svojih listih na vse mogoče načine. Ko se je uboga vdova zavzela za svoj venec, je to socialne demokrate tako vjuzilo, da so začeli vpiti nad njo in na ta način proslavljali spomin svojega pokojnega tovariša.

* **Nov spominski križec.** Cesar je ustanovil z odlokom dne 9. junija t. l. nov spominski križec, ki se bo podeljeval ob priliki posebnih vojaških naredb. Ta spominski znak je osmerouglati križec iz tombaka ter je podoben vojaškemu zaslužnemu križcu. Novi križec je na obeh straneh popolnoma gladek. Nosil se bo na levi prsni strani na 40 mm širokem rumenem traku s črnimi dvojnatimi progami, in sicer za bosansko-hercegovinsko spominsko kolajno. Po smrti imejitelja pripade križec nasledniku. Ta križec bodo dobili vsi tisti, ki so bili v času zadnje mobilizacije 1912-13 vsaj 4 tedne v aktivni službi in v uporabi, in sicer v področju 1., 4., 7., 10., 11., 13., 15. in 16. armadnega zbora, pri armadnem nadzorstvu v Sarajevu, pri višjih trdnjaviških poveljstvih, pri obmejnih lovskih četah, pri pionirjih, saperjih in voznih četah, pri mestnih poveljstvih kot postajni častniki, pri dopolnilnih okr. poveljstvih kot vojaški evidenčni uradniki, pri stavbeno-trdnjaviškem ravnatelstvu itd. Nadalje vsi, ki so bili v službi pri železniškem, brzojavnem in zrakovnem polku. Vsi pomorščaki c. in kr. vojne mornarice, ki so bili ob tem času v aktivni službi. Za spominski križec se je treba oglasiti pri dotičnem poveljstvu, oziroma oblasti, pri kateri je kdo služil.

* **Tržno poročilo.** Vsled izredno visokih cen zeleza se je v mesecu aprilu prodalo za 25% manj železnih izdelkov kot pa meseca marca. Izkaz za mesec maj bo pa pokazal nazadovanje za kakih 30-35%. — Češka živnostenska banka je kupila neko tovarno usnjo, ki je izven kartela. Vsled tega se bodo cene usnje nekoliko znižale. — Vsled povišanja cen petroleju ima židovska petrolejska družba v Galiciji izredno veliko čistega dobička. V zadnjem poslovnem letu je dobila gališka karpatska petrolejska akcijska družba 19 milijona K čistega dobička. — Iz Dunaja poročajo, da se je cena pšenici pri 100 kg za 5 vin. in rži za 10 vin. znižala. Cena koruzi pa je poskočila za 5 vin. — Ogrski židje so pritirali cene žitu in moki tako visoko, da so začeli češki mlinarji pošiljati moko na Ogrsko. — Kljub temu, da se je cena živini znižala, še

ni padla cena mesu. Iz Bavarskega poročajo, da je neki bavarski kmet v Monakovskem prodal 3 pitane prašiče po 55 vin. na funt žive teže. Monakovski mesarji pa prodajajo svinjsko meso funt po 80—90 vin.

Za Slov. Stražo je daroval mariborski svečar g. Fran Duhek po marib. podruž. 50 K. Ob tej priliki g. Duheka, ki je vrl katoliško misleč mož, toplo priporočamo. Zlasti č. župni uradi naj se pridno poslužujejo pri naročitih te tvrdke. — Gospod F. Ilesič iz Sv. Andraža v Sl. gor. in g. Gabriel Elizabeta v Mariboru sta darovala vsak večjo svoto obrabljenih poštnih znamk. Hvala lepa!

* Glavna skupščina štajerskega pododbora Zadrugne zveze v Ljubljani se vrši v sredo 25. junija 1913 točno ob 10. uri predpoldne v dvorani hotela „Beli vol“ v Celju. Dnevni red: 1. Delovanje pododbora v prvih petih letih njegovega obstoja. 2. Volitev pododbora. 3. Naše nadaljno organizatorično delo. 4. Prodlogi: a) Dolžnost vsake zadrugne je, da pošlje vsako leto k glavni skupščini pododbora vsaj jednega zastopnika; b) Dolžnost vsake zadrugne je delati na to, da se o krožnih zadrugnih shodov udeležijo vsaj načelnik, tajnik in predsednik nadzorstva, po možnosti pa vsi funkcionarji vsake zadrugne. 5. Želje in navseti. Letos obhajamo petletnico obstoja štajerskega pododbora, zato je želiti, da pošlje sleherna zadruga k skupščini vsaj enega zastopnika! Zadrugnim pozdravom dr. Josip Hohnjec, predsednik.

* Slovenski obrtniki pozor! Opozorjamo na inserat „Hiša za obrt“ št. 768.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Protestantovski in brezverski Nemci so se začeli žaganjati tudi v svetovnoznano Marijino svetišče v Lurdu. Mrzi jim, ker se vesoljno katoliško ljudstvo vsled neštivilnih čudežev, ki se dogajajo v Lurdu, vedno tesneje oklepa Marije Lurške in roma k njej na leto stotisoče katoličanov, proseč milosti in zdravja. — Mariborsko vsenemško društvo je priredilo dne 16. t. m. pri Götzu zborovanje, na katerem je prostozidarski zdravnik dr. Aigner iz Nemčije hotel dokazati, da so lurški čudeži le sama prevvara. Mož, ki je zagrižen nasprotnik katoliške cerkve, je imel smolo. Njegovi „dokazi“ so se mu popolnoma ponesrečili. Odlikoval se je le po hujskanju proti katoliški veri in duhovnikom. Zborovanja so se v izredno velikem številu udeležili tudi katoličani. Splošna napetost je nastala v dvorani, ko se je oglasil k besedi profesor dr. Medved, da zavrne dr. Aignerjeve trditve. V kratkih stavkih in z odločno besedo je pobil dr. Medved govornika. V obraz mu je povedal: „To ni bilo znanstveno predavanje, bil je le hujskajoč govor proti katoličanom!“ Dr. Medved je z dokazi ovrgel vse trditve dr. Aignerjeve. Končno pa je, obrnjen proti nasprotnemu govorniku, zaklical s povzdignjenim glasom: „Vi, g. dr. Aigner! Lurški čudeži se že nad 50 let dogajajo in ko bova midva že trohnela v hladni zemlji, bo Marija Lurška še ravno tako osrečevala zemeljski rod s čudeži. Vaš napor, škodovati katoliški cerkvi, je jalov, kajti besede Kristusove se povsod uresničujejo: Ti si Peter, to je skala, in na to skalo bom pozidal svoje cerkev, in vrata peklska je ne bodo premagala!“

m **Sv. Peter** niže Maribora. Dne 16. t. m. je po dolgi mučni bolezni umrla veleposestnica Jožefa Korkol v Metavi. Rajna je bila vzor vrle slovenske gospodinje. Naj v miru počiva!

m **Sv. Jurij** ob Pesnici. Pretečeno nedeljo, dne 15. junija, se je vršila tukaj lepa in pomenljiva slovesnost blagoslovljenja nove zastave dekliške Marijine družbe. Dolgo so se nabirali za to prispevki, ker je zadelo nabiranje od gotove strani na velik odpor, in treba je bilo premagovati razne predsodke; kar pred nekaj tedni nemudoma pošlje visokorodna grofica Ida Festetic popolnoma opremljeno krasno družbeno zastavo z dragocenim, z zlatimi črkami obšitim trakom, in skrbi nabiranja, pa tudi nasprotstva je bilo konec. Dolga procesija šolarjev-kandidatov za „Marijin vrtec“ ter članov Marijine družbe, naposled zastava, se je pomikala med zvonjenjem, molitvijo in petjem iz župnišča okrog cerkve notri pred glavni oltar, kjer je izvršil blagoslovljenje vlt. g. dr. Hohnjec. Kumuvala je tukajšnja krščanska vrta in ugledna veleposestnica gospa Alojzija Dobaj. Takoj po blagoslovljenju je g. profesor slovesno sprejel nad 90 dečkov in deklic, ki so doslej že bili pri sv. obhajilu, v „Marijin vrtec“; ti naj bodo sadike za naraščaj Marijine družbe. Prejeli so Marijine znake in podobice Brezmadežne s pravili „Marijinega vrtca“. Nato je g. doktor v prelepi pridigi, spominjajoč se v uvodu Konstantinovega jubileja, v čegar spomin je bila zastava dobljena in blagoslovljena, podajal mladini nauke, ki jim jih kaže nova zastava, pred vsem jim je priporočal trdno vero, zvestobo, nedolžnost. Blagorval je matere, ki so po vzgledu sv. Ane ta dan Bogu in Mariji izročile svoje male otroke, kar jim gotovo ne bo nikdar žal, ako ostanejo stanoviti. Spomnil se je tudi velikodušne dobrotnice, plemenite grofice, ki v krščanske namene po raznih slovenskih krajih toliko dobrega stori, pa tudi dobrotnikom, ki so darovali za zastavo, kar pa se bo sedaj obrnilo v družbene namene in za cerkvene potrebe. Med sv. mašo, ki jo je služil nato g. doktor, so imeli skupno sv. obhajilo otroci „Marijinega vrtca“ in Marijine družbe z gorečimi svečami v rokah. Pač ganljivi prizor za vsakega. V veselje staršem in drugim, ki so v obilnem številu pristopili k sv. obhajilu že pri rani sveti maši, in najbolj za Marijo, kakor je to lepo povdarjal g. govornik. Po končani slovesnosti, ki je trajala nad 2 uri, so dobili otroci in tudi dekleta Marijine družbe okrepčilo, ki ga je oskrbel cerkveni ključar g. Anton Dobaj. Lepo vreme je povzdignilo celo slovesnost, ki bo ostala v blažejnem spominu vsem udeležencem.

m **Sp. Žerjavci** pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 11. junija je pri slatinskem vreleu zadušil plin, ki prihaja iz kisle vode, Franca Brus, ki je na me-

stu umrl. Bil je komaj 20 let star in je bil še-le letos potrjen k vojakom. N. v m. p.!

m **Orehova vas.** Pri nas je vladal že mnogo let zlati mir v občini. Slovenci smo bili edini pri vsakih volitvah. Letos pa se je par nezadovoljnih zvezalo pri občinskih volitvah z narodnimi odpadniki — nemškutarji, in je hotelo dobiti našo občino v svoje roke. Ljudje, kateri so nekaj prisegali zvestobo slovenski domovini, se letos niso sramovali bratiti z onimi, ki že od nekaj sramotijo našo slovenščino. Nobeno sredstvo jim ni bilo preostudno: hujskali so po občini, agitirali noč in dan, lovili pooblastila, a vse ni nič pomagalo, propadli so! Slovenska stranka je zmagala v III. in II. razredu, v I. razredu pa so z največjo silo prodrli nasprotniki. Izvoljeni so v III. razredu: F. Pišek, drž. in dež. poslanec; Janez Žigart, Fr. Skodič in M. Kmetec; v II. razredu: Martin Dolar, Fr. Pišek ml., Fr. Primec in Jakob Falež; v I. razredu: Anton Lobnik, Fr. Pungartnik, Janez Horvat in Fr. Klasinc. — Slava našim volilcem, ki so tako odločno povedali, da ne pripustijo, da bi v naši lepi in čozdaj mirni občini zagospodovali razni zgagarji, liberalci in nemškutarji! Živela slovenska Orehova- in Hotinja vas!

m **Maribor.** Podružnici Slov. Straže v Mariboru (v mestu in pri Sv. Magdaleni priredili v nedeljo, 6. julija ob 3. uri popoldne na vrtu gostilne Krajnc v Radvanju ljudsko veselico. Spored obsega petje, godbo, javno tolvadbo in razne ljudske zabave. Začetek ob 3. uri popol. Vstopnina 30 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v nedeljo, 13. julija. Slovenci in Slovence iz Maribora in okolice, prihitite v nedeljo, 6. julija v obilnem številu v Radvanj.

m **Sv. Peter** niže Maribora. V nedeljo, 22. t. m. po večernicah uprizore pri nas mariborski diletantje (člani Marijine družbe) igrokaz v treh dejanjih: „Don Fernando, strah Asturije“. Pridite v obilnem številu!

m **Kamnica.** Dne 22. t. m., šesto nedeljo po binokostih se bo vršila na prijaznem griču Sv. Urbana cerkvena slovesnost v proslavo Konstantinovega jubileja. Iz Kamnice bo šla po rani sv. maši procesija k Sv. Urbanu, kjer bo ob 10. uri procesija s presv. Rešnjim Telesom. Nato bo imel povsod priljubljen in poznan pridigar gospod. dr. Anton Medved jubilejno pridigo, kateri bo sledila slovesna sv. maša. Prebivalci mariborske okolice pridite množično 22. junija k Sv. Urbanu, odkoder se ponuja lep razgled po slovenski domovini!

m **Hoče.** Dne 29. junija bo na občnem zboru naše Kmečke branilnice in posojilnice govoril g. nadrev. Vlado Pušenjak, na kar že danes opozorjamo. — Naši „Orli“ se pridno pripravljajo na katoliški shod.

Ptujski okraj.

p **Ptujske novice.** Umrl je na Ptujju pretečeni teden g. Anton Pengov, tajnik okrajnega zastopa ptujškega. Bil je pravičen in pri ljudstvu splošno priljubljen mož. N. v m. p. — Skrlatica na Ptujju in v okolici še vedno ni prenehala, ampak se skoro še vedno širi; po nekod so obolele cele družine. Naj bi vendar stariši takoj, ko zapazijo na svojih otrocih prve znake te bolezni, poklicali zdravniško pomoč! V zadnjem času se je ta nevarna bolezen lotila tudi odraslih. — Krčevinsko bralno društvo priredi s sodelovanjem Dekliške zveze prihodnjo nedeljo, dne 22. junija, v gostilniških prostorih g. Potočnika v Krčevini pri Ptujju veselico s sledečim sporedom: 1. Petje. 2. Šaljivi prizori. 3. Gledališka igra: „Marijin otrok“. Začetek je točno ob ¼. uri popoldne. Na mnogobrojno udeležbo vabi uljudno odbor.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Letošnji 9. junij bo v zgodovinski knjigi barbarške fare zabeležen z zlatimi črkami. Ta dan je v naši razsežni župniji podelil naš prevzvišeni g. knezoškof 465 otrokom zakrament sv. birme. Ko se je Prevzvišeni na predvečer pripeljal v našo faro, ga je najprej sprejelo naše ljudstvo pri slavoloku v Dolanah pri Majcenovičevi kapeli. Najprej se je poklonil škofu domači vlt. g. župnik v spremstvu drugih č. gg. duhovnikov, ki so Prevzvišenega pozdravili v jedernatih besedah. Nato je v imenu šolske mladine pozdravila škofa šolarica Ana Brlek iz Gradišča, Anton Milošič v imenu mladeniške Marijine družbe, Ana Kozel v imenu dekliške Marijine družbe in naš vrli župan g. Anton Stumberger v imenu občin. Prevzvišeni se je vsakemu posebej zahvalil. Po izvršenih obredih se je vršila izkušnja šolske mladine iz veronauka. Otroci so znali izvrstno. Ko se je zmrabilo, je vse vrelo okoli župnišča. Prišla je domača godba, ki je pod vodstvom g. kapelnika Michaela Kranjca iz Slatine napravila krasno podoknico Prevzvišenemu. Nato so zapeli domači pevci pod vodstvom organista Franca Zagožena. Kako veseli so bili godci in pevci, ko je prišel Prevzvišeni med nje in se z njimi pogovarjal. Vrh najvišjega griča, ki se vidi iz župnišča, je pa umetno razsvetlil Anton Arbeiter, tako, da se je lepo videla umetna monštranca in začetne črke škofovega imena: „M. N.“, ki so se vedno obračale. Pozna noč nas je ločila od župnišča. Drugi dan ob 8. uri zjutraj se je zopet zbralo mnogo vernikov in šolska mladina pod vodstvom svojega učiteljstva, da bi spremila nadpastirja v krasno ozaljšano farno cerkev. Na sredi pota v cerkev je Prevzvišeni blagoslovil krasno kapelo s kipom presv. Srca Jezusovega, katero je postavila blaga družina Reicher tik ob cesti. Poleg te kapelice se je blagoslovilo še več drugih svetih podob, ki so visele pri kapeli. Nato se je Prevzvišeni podal v spremstvu gg. duhovnikov v cerkvenih oblačilih v cerkev. Prišedši v cerkev, je blagoslovil najprej krasno mašno obleko zelene barve, delo in dar blage gospe baronice Kübeck iz Borla. Potem je Prevzvišeni daroval sveto mašo. Po sv. maši je bila krasna pridiga o presv. Srcu Jezusovem. Marsikatero oko se je solzilo, ko je Prevzvišeni vzpodbujal vernike k češčenju presv. Srca Jezusovega. Navedel je tudi velike zasluge domačega preč. g. župnika, ki je od zadnje birme do letos porabil 35.000 kron za po-

pravila in lepšavo božjih hramov. Sedaj je ustanovil družbo za popravilo stare farne cerkve sv. Katarine. Prevzvišeni je daroval velikodušno 100 K, da se popravi zapuščena nekdanja farna cerkev sv. Katarine, katero je Prevzvišeni pred svojim odhodom osebno obiskal in si jo ogledal. Po pridigi se je vršila sveta birma. Le prehitro so minule vesele ure, ko je bil naš, nad vse ljubljani nadpastir med nami. V znak svoje neomajane udanosti in hvaležnosti smo mu postavili še slavolok na meji fare v Okiču z napisom: „Naj za trud Vam Ekselenci v nebo pletejo se venci“. p **Cirkovce.** V nedeljo, 29. t. m. prirede katoliški rokodelski pomočniki v Mariboru izlet k nam in uprizore ob tej priliki burko v dveh dejanjih „Trije tički“. Predstava se vrši popoldne po večernicah v hranilniških prostorih.

p **Žetale.** Čebelarska podružnica za rogaški okraj priredi 22. junija ob 3. uri popoldne podučni shod pri čebelnjaku g. Mikolič v Žetalah. Predavat pride g. Jurancič.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Pri mesečnem sestanku Dekliške zveze v nedeljo je zapel pevski zbor par mičnih pesmi pod vodstvom našega neutrudljivega pevovodje g. Zacherla. Pristrčna hvala! Za tem nam je g. voditelj v svojem govoru podal mnogo koristnih naukov. Govorile so še: Micika Krajnc, Marija Babič in Micika Karba.

l **St. Jurij** ob Ščavnici. Dne 8. junija smo imeli pri Sv. Duhu na Stari gori v jurjevski župniji telovsko procesijo. Bil je lep dan in kakor nalašč za tako vzvišeno češčenje. Sv. Duh je tudi sicer lep kraj in treba je bilo le še nekaj olupševalnega dela, da je obhod po prosti, zdravi naravi bil res veličasten. K temu so tudi precej pripomogli naši veteranci v družbi z malonedeljskimi. Zbralo se je dokaj lepo število naših krepkih slovenskih veterancev v veličastnem sprevodu, da počaste Najsvetejše. Vse bi bilo prav, samo to se zdi človeku skoraj neumljivo, da naši veteranci nimajo tistega ponosa na svoj materni jezik, da bi rabili slovenski jezik za poveljni jezik. Vemo, da se mnogi veteranci še vsaj nekoliko zavedajo svoje zavedajo svoje narodnosti. Veteransko društvo ni obvezno, ampak je kakor pristop tako tudi izstop prost in torej društvo kot prostovoljno sme svoj materni jezik rabiti kot poveljni jezik. Ne najdete širom naše Avstrije naroda razun slovenskega, kateri bi si hotel svoj poveljni jezik izposoditi. Upamo, da naši veteranci kot pošteni možje ta nedostatek poravnajo in v prihodnje kot zavedni slovenski veteranci nastopajo.

l **Mala Nedelja.** Čebelarska podružnica priredi v nedeljo, dne 29. t. m. popoldne ob treh pri čebelnjaku g. Jož. Znidariča v Drakovcih, poučno predavanje in praktično razkazovanje čebelarskih opravil. Predava g. Jurancič.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Tukajšno bralno društvo priredi v nedeljo 22. junija veselico z dvema gledališkima predstavama: „V tem znamenju boš zmagal“ in „Zakleta soba pri zlati goski“. Sodeluje domači pevski in tamburaški zbor.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Dekliška zveza priredi veliki dekliški shod za Marijine družbe in zveze dne 6. julija. Natančnejši spored se objavi.

Slovenjgraški okraj.

s **Slov. Gradec.** Noben izmed liberalnih listov ni tako lažnjiv in hinavski kakor na Kranjskem izhajajoča „Sloga“, katero nam še par liberalnih advokatov vedno vsiljuje. Zadnja številka tega kranjsko-liberalnega lista je prinesla članek iz našega mesta proti dr. Verstovškemu. Toda laž je, da je prišel članek iz našega mesta, to zanikajo tudi vsi liberalci, ki znajo pisati. Ker je v članku toliko besed iz konfiteorja in sv. pisma, je spisal članek za to plačani znani penzionist. Hud je, da je dr. Verstovšek napadel v državnem zboru Poljake. Ali jih naj hvali, ker so vedno proti drugim Slovanom nastopali? Dr. Verstovšek jih je napadel, a na željo Poljakov se je spor poravnal, posredoval je dr. Šusteršič, a ne tako, kakor laže „Sloga“. Poravnava je bila častna za obe stranki. Istotako je „Slogina“ laž, da se dr. Verstovšek ni nikdar imel stvarnega govora proti dr. Hohenburgerju. Kdor tako govori, še ni čital njegove knjizice o delovanju Hohenburgerjevem. Toda hudobni ljudje tudi resnice nočejo priznati. Svetujem liberalcem, posebno pa „Sloginemu“ penzionistu, da vzame v roke dr. Verstovškovo knjizico „Hohenburgerjev sistem“.

s **Šoštanj.** V nedeljo, dne 12. junija t. l. se vrši ob ¼. uri dopoldne v hotelu Rajšter v Šoštanju zborovanje, na katerem bo o sanaciji šoštanske posojilnice poročal državni in deželni poslanec dr. Verstovšek. Vstop imajo le udje šoštanske posojilnice.

s **Sv. Duh** na Ostrem vrhu. Škofova vizitacija in sv. birma dne 27. majnika se je tukaj prav dobro obnesla. Graški knezoškof se je prepričal o vernosti tukajšnjega slovenskega ljudstva. Dne 29. junija pa se vrši pri nas občni zbor Katoliškega izobraževalnega društva. Govorit pride g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Ta dan bosta 2 božji službi.

s **Marenberg.** Dne 22. junija ob pol 10. uri dopoldne se vrši tukaj blagoslovljanje nove zastave mladeniške Marijine družbe. Pridiguje organizator mladine veleč. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Popoldne pa gremo na Remšnik k skupnemu sestanku Mladeniških zvez iz Dravske doline.

s **Stari trg.** Zaradi birme na 22. t. m. v Starem trgu ne bo shoda J. S. Z. Kedaj da bo, se pravočasno naznani.

s **Skale.** Bralno društvo priredi 22. t. m. ob 8. uri popoldne gledališki predstavi „Igubljen sin“ in „Smrt pravičnega“. Pridite.

Celjski okraj.

c **Celje.** Socialni demokratje rogovilijo tudi v naših krajih. Nestrpnost rdečih kolovodij je dan za dnevom hujsa. V maloštevilnih tovarnah v Celju in o-

kolicij bi ti ljudje radi imeli pri delavstvu glavno komando. Žal, da jim gre mnogo pridnih slovenskih delavcev na limanice in pristopa v njihovo organizacijo. Smilijo se nam ti ljudje. Cel teden trdno delajo po tovarnah in drugih podjetjih, da zaslužijo sebi in svoji družinici skorjico kruha, a ko pride sobota, mora ubogi trpin hočeš nočeš odrajtati v nenasitno socialno-demokratsko malho težko zaslužene peneze. Kaj ima ubogi delavec od socialnih demokratov? Denar, kate-rega enkrat dobijo socialni demokratje oziroma njihovi židovski voditelji, je izgubljen na veke. In če je tudi delavec plačeval leta in leta v njihovo blagajno svoje doneske, vendar, ako ostane zvest sveti veri in materinemu jeziku, mu ne dajo niti tedaj podpore, ko jo najbolj potrebuje. Kršćanski delavec! Za te ni prostora pri socialnih demokratih! Ako še nisi, pristopi v pravo delavsko organizacijo, katera je Jugoslovanska Strokovna Zveza!

c **Sv. Jurij** ob južni železnici. Dne 14. junija je bil neki mlad uzmogel zasačen v Hrenovi hiši v Hrušovu, ko se je spazil pri oknu v hišo. Sirotek je prosil, pa vendar se ga ni pustilo izlezti, dokler ni prišel orožnik. Tat je iz Dobjega ter ima na vesti še več tatvin.

c **Dramlje.** G. Jarnovič pripoveduje svoje sanje Tomažu Mastnaku. Tomaž: „Dober dan, gospod Jarnovič!“ — Jarnovič: „Zdravo, pa da si vendar prišel, ljubi Tomaž, da imam vsaj enega, kateremu iz srca lahko potožim svoje strašne sanje, ki so me mučile nocojšnjo noč.“ — Tomaž: „No, so te pa menda sanje tako zdelale, da tako obupano izgledaš.“ — Jarnovič: „Če bi bil ti imel sanje, katere ti bom povedal, bi se tudi nič bolj korajžnega ne čutil kot jaz!“ — Tomaž: „No, le hitro povej, ker danes nimam veliko časa. Mislim si, da se ti je gotovo kaj sanjalo o volitvah.“ — Jarnovič: „Uganil si! Sanjalo se mi je, da smo imeli občinske volitve; vrgli smo se mi liberalci z vso zvijačo na III. razred, pa zlomek, niti eden od nas liberalcev ni bil izvoljen.“ — Tomaž: „No, ne straši se, to so le sanje, v resnici nas pa ti preklicani kočlarji ne bodo pustili tako na cedilu.“ — Jarnovič: „Sanjalo se mi je dalje, da so nas volili II. razreda ravno tako podrl.“ — Tomaž: „No, o II. razredu je pa tako nam zaman govoriti; ker v istem tako brez sanj propademo.“ — Jarnovič: „Pa tudi o I. razredu se mi je sanjalo, da so vsi tisti volili, s katerimi sem že marsikateri literček ta sladkega spil, nam liberalčkom debele fige pokazali in so s Kmečko Zvezo volili.“ — Tomaž: „Sanje so sanje. V resnici pa bo vse boljše za nas.“ — Jarnovič: „Moje sanje se pa vsikdar rade uresničijo in če se še te, potem jo pa raje nazaj proti Hrvaškem popiham, kakor da bi tukaj v Dramljah te bridkosti preišljeval.“ — Tomaž: „No, če bi res mi liberalci propadli, bi le bil ti vsega kriv, ker Drameljčani so se začeli zavedati tvojega dela; posebno o zadevi v Jazbinah se po celi občini govori in hučuje. Jaz te zagovarjam, kolikor mi je mogoče, Drameljčani mi pa pravijo: „Kdor zagovarja takšne, ni nič boljši od njih.“ — Jarnovič: „Tudi o jazbinski zadevi sem imel strašne sanje, o katerih ti drugokrat več povem, ker danes sem tako utrujen, da si moram nekoliko počitka privoščiti. Zahvalim te, ljubi Tomaž, da si prišel, olajšal sem si vsaj nekoliko svojo vest, čeravno danes nisi imel tolažilnih besed za-me, boš pa drugokrat to popravil, ker upam, da boveda imela priliko v kratkem o tem kaj več govoriti. Srečno, Tomaž!“ — „Na svidenje, Jarnovič!“

c **Vransko.** V sredo, dne 11. t. m., je izbruhnil požar v sredini trga, ki bi bil lahko v kratkem času uničil celi spodnji del trga s cerkvijo vred. Zgorel je kozolec in svinjaki g. Oseta. Samo slučajno, da ni bilo vetra, in pa marljivosti požarnih bramb, posebno domače, se je zahvaliti, da ni bilo večje nesreče. Čudimo se samo, kako je bilo mogoče dovoliti kozolec in zraven skladišče za drva v sredi trga. Upamo, da bo ta nesreča merodajne kroge izpametovala, da se kaj takega ne bode več dovolilo.

c **Hmelj.** Iz Žateca se poročajo, da znaša cena za češki hmelj 160—168 K za 50 kg, za tuji hmelj pa 130 do 145 K. Ker se je vreme zadnji čas izpremenilo in so sledile vročim dnevom precej hladne noči, je rast hmelja na Češkem nekoliko zaostala. Ker so se pojavili različni mrčesi, škropijo kmečki hmeljarji pridno hmeljeve nasade. Če ne bo listje odpadalo in če bo vreme ugodno, je pričakovati dobre hmeljske letine. V Belgiji hmelj vsled lepega vremena ugodno raste. Ker mrčes nadleguje nasade, je cena belgijskemu hmelju že sedaj visoka. Na Angleškem so se pojavile v velikem številu različne hmeljske muhe in uši. Hmeljarji perejo s pomočjo posebnih strojev rastlino, ki je drugače lepo razvita. Iz Ogrskega poročajo, da obeta hmelj izvrstno letino. Rastlina je zdrava in brez vseh škodljivih mrčesov. — Neka angleška tvrdka je izdelala novo sredstvo proti listnim ušem. Sredstvo, ki je popolnoma priprosto, se raztopi v vodi in je takoj dobro za škropljenje. Glavni zastopnik tega sredstva proti listnim ušem je Viktor Kraus, Žatec na Češkem.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Dne 29. junija po večernicah se vrš občni zbor Dekliške zveze v Kat. domu. Govori Pepica Senica. Osnuje se dekanjski odbor. Povabljeni so mladenke cele dekanije in sosednjih župnij. Pozno sv. opravilo je pri Sv. Ahacu tik Grobelnega; od 10. vlaka se še prav pride, ker je najprej procesija.

Brežiški okraj.

b, **Brežice.** Zadnje nedeljo sem imel po dolgi dobi srečo, slišati krasno petje in godbo. V Narodnem Domu sta namreč priredila koncert pevski zbor brež'ke Čitalnice ter salonski orkester iz Krškega. Kar

naslišati se nisem mogel, kako je valovilo morje glasov v prelepem ubranem soglasju, ki človeka nehote gane, nekako povzdiguje ter te naredi plemenitejšega. Toda domov grede kakor da sem padel iz nebes: po nekaterih krčmah in tu pa tam na cesti sem moral poslušati tako živinsko grdo vpitje, da mora človeka v srečo zabezbiti, če pomisli, kako surovega srca morajo biti ljudje, ki delajo takšne glasove. Od kod vendar to, da po naši okolici tako naglo izginja vsako lepo petje? Ali ne, ker alkohol, ki prazni možnje, tudi grla suši in srca posurovi? Lepo Posavje, ali hočeš v pijančevanju in surovosti zapraviti vso svojo čast? Zdrami se, dokler je čas!

b **Dobova.** Dne 12. t. m. ob ½2. uri zjutraj je izbruhnil pri Jožetu Cvetku ogenj, ki je uničil vso spravljeno krmo (8 zozov), kolarnico z gospodarskim orodjem, sosedu trgovcu Perger hleve in 16 svinj. — Mirno vreme in spretna pomoč spretnih Mihalovčanov z novo brizgalno sta zabranila, da ni postala vas Dobova žalostno pogorišče. Vzrok požara je neznan; eni krivijo neprevidnost, drugi zlobno roko. Občna želja tukaj in potreba je, da si tudi Veliki Obrež omisli enako izvrstno brizgalno in ustanovi požarno brambo. Poklicani činitelji pa naj skrbje, da se bo v gostilnah, katerih je 7, izpolnjevala postava o policijski uri in spoštovala nedeljska tihoča ter mir.

b **Pišece** pri Brežicah. Pokopali smo v soboto, dne 14. t. m., Pleteršnikovo Tončko. Ne le domačini, temveč vsi, ki so kedaj našo lepo župnijo obiskali, poznajo dobro blago pokojnico in bodo tudi razumeli jok in solze v Pleteršnikovi hiši ter ob grobu. Sijajen pogreb, katerega se je udeležila šolska mladina z učiteljstvom, petero duhovnikov z dekanom, požarna bramba, belo oblečene deklice v venci, pesmi-žalostinke v hiši in na grobu, poslovičen govor ob jami, jasno pričča, kako plemenito srce je nehalo biti. Sveto je žive-la, sveto je umrla. Daleč okoli ne boš našel takšne bratovske ljubezni, kot je v hiši Pleteršnikovi med dvema bratoma, profesorjem Maksom in oficijalom Josipom, ter dvema sestrama, gđc. Mimiko in sedaj umrlo Tončko, ki je vodila gospodinjstvo. Vsi štirje so ostali v življenju samski ter si vso svojo ljubezen medsebojno delili. Dolga, mučna bolezen je iztrgala kruto prvi listič iz te 4peresne deteljice. Blagim ostalim naše srčno sožalje!

b **Rajhenburg.** Liberalci v službi antikrista. V „Slovenskem Narodu“, št. 126, se je spril naš znani Sokol in vnet pospeševatelj požarne brambe nad „klerikalnega“ zmaja, ki odpira svoje žrelo nad „naprednim“ Rajhenburgom. Cela kolobocija, ki se ponuja v „Slovenskem Narodu“ vernim naprednjakom, nam kaže v prvem hipu, da se giblje vse mišljenje in delovanje naših liberalcev v duhu antikristovem. Dokazi: Najprvo hvali požarno brambo, da se ne udeležuje cerkvenih procesij, češ, da bi bila to „štafaža“ — Zdaj torej vemo vsi, zakaj so cerkvene procesije za štafažo! Verno ljudstvo gre k procesijam zato, da pokaže javno svoje versko prepričanje, a liberalci, ki ne more v procesiji pokazati svojega verskega prepričanja, ker ga nima, pa pravi, da je „hvalevredno“, če se kako društvo izogne „službenega nastopa“ ob takih priložnostih, ker to bi bila le štafaža. Seveda, če je pa treba iti na kako veselico požarne brambe, tam pa niso požarniki za štafažo, ampak čisto v svoji službi, ker gasijo — svojo žejo. Liberalno srce dopisniku seveda ne pripusti, da bi se ne obregnil zaničljivo ob naše Orle, ki so že večkrat pokazali, da se toliko zmenijo za napredno čukanje kakor za lanski sneg. Tudi radovoljno prepustijo Sokolom njihove „zvišene ideje“, ki jih bodrijo v boju proti „črni svojati“. Oh, to mora biti pač strašen boj, da se je dopisnik povspel do navdušenih besed: „Bratje! Ne strašite se boja, ne znoja, krepko naprej do cilja!“ Sokol, antikrist, v boju zoper društvo, ki priznava katoliška, verska načela! Ginljivo je čitati, kako svetuje hinavska liberalna duša našemu neumorno delavnemu g. župniku, kje si naj nabira zaslug za nebasa. Pravi namreč: „Tu se vrše v nekaj tednih občinske volitve, ki ne dajo mirno spat g. župniku Cerjaku... Priporočali bi mu, da posveti svojo skrb raje nedogotljivi cerkvi, tam si bode stekel več zaslug za nebasa, kakor pa v besnem strankarskem političnem boju.“ — Kako milostno! Liberalen dopisniček, ki še niti pojma nima, koliko skrbi in dela je imel in še ima gosp. župnik z novo cerkvijo, bi rad svetoval komu, kako si naj nabira zaslug za nebasa! Pri sebi naj pogleda, če si je že kaj zaslug stekel za nebasa, da ga ne bo spodil sveti Peter radi pomanjkanja zaslug izpred nebeških vrat. Med svet trobi veliko laž, da je delo pri cerkvi ustavljeno. Se pozna, da ga ni nikdar v cerkvi, ker drugače bi moral znati, da se skoro vsako nedeljo oznanjuje, naj se farani požurijo, da izvršijo planiranje in druga dela pri cerkvi, ker bo že 2. julija prihodnjega leta posvečena. Vse verno ljudstvo širne Slovenije se že veseli tega dneva, a liberalni rajhenburški antikrist je dovolj podel, da imenuje one, ki so pomagali k temu velikemu delu, zaslepljene kmete. — Kdor torej kaj žrtvuje v verski namen, je zaslepljen. Vsi dobrotniki iz vseh slovenskih dežel in kar vas je še drugod po svetu, veste zdaj, kakšni ste. Vi ste zaslepljeni! Pa če pridete kdaj pogledat našo novo prekrasno Marijino cerkev in obiskat naš trg Rajhenburg, ne ozirajte se nič na naše liberalce, ki so pri nas še bolj hudobni, kakor pa drugod, a hvala Bogu, brez moči. H koncu je vredno, da pokažemo našim ljudem, kakšen strah ima liberalni antikrist pred prihodnjimi občinskimi volitvami. Pravi namreč: „Napredni Rajhenburžani, gorje ti, kadar bo zagospodaril nad teboj črni klerikalizem s križem in palmo v roki, a v srečo

s hinavščino in brezmejnim sovraštvom. Stopi na plan! da te ne zaslužni oni, ki mu je vera le orodje, s kojim hoče zagospodariti.“ Iz teh besed razvidi vsak čitatelj, kako se boji hudič križa. Če so pa vsi Rajhenburžani taki, da bi se bali križa, kakor nerodni in antikristovega duha prepojeni dopisnik „Slovenskega Naroda“, je pa drugo vprašanje.

b **Kapele.** Ponašamo se lahko Kapelčani, da smo v zvezi s svetom po brezžičnem brzozjavu; toda bilo je to le en dan minulega tedna, ko so imeli oddelki vojaštva na naših krajih nekake vaje ter so tudi pri nas napravili postajo za brzozjavljenje po mehkiem zraku brez žice.

b **Brežice.** V nedeljo, dne 29. junija se vrši ob 3. uri popoldne pri g. županu Zorko shod J. S. Z. Poročat pride g. Vekoslav Zajc.

Najnovejše.

Državni zbor. V torčovi seji je nameraval predsednik dr. Sylvester pozvati zbornico, da častita nemškemu cesarju ob njegovi 25letnici. Slovani so se temu uprli. Dr. Korošec je v imenu Hrvaško-slovenskega kluba izjavil, da njegov klub proti cesarju Viljemu kot zavezniku našega cesarja nima ničesar, da pa častitka zbornice ne bi bila umestna. Ako bi se pa kaj takega zgodilo, bi člani kluba klicali: Zivio Habsburg! Češki poslanec Choc pa je opozarjal, da se tudi ob slavnosti ruske carske rodbine Romanovov ni sklenila nobena izjava. Njegov klub bi izjavo za Viljema spremljal z ropotom in protestom. Poljaki so dali na znanje, da bi se pri nameravani čestitki odstranili iz dvorane; ravno tako katoliški Čehi in mladočehi. Vsled tega je predsednik opustil nameravano čestitko. V tej seji je govoril tudi dr. Verstovšek kot poročevalec manjšine in je povdarjal stališče Slovencev nasproti vladi in večini. Govornik je grajal vlado in večinske stranke, ker hočejo preko Jugoslovnanov uzakoniti v Trstu italijansko vseučilišče, med tem ko se 70.000 tržaškim Slovincem niti ene ljudske šole ne privoščijo. Govornik je pozival, naj se odslej vendar bolj resno ozira na zahteve Jugoslovnanov. — Danes bo najbrž glasovanje o začasnem proračunu. Ta dan bo tudi posvetovanje klubovih načelnikov, kateri bodo določili, ali bo državni zbor zboroval tudi v juliju ali ne. Kakor so razmere v državnih zbornici, v juliju ne bo zasedanja, temveč se bo isto začelo še-le oktobra. Poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek sta dne 17. t. m. posredovala pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu glede važnih gospodarskih vprašanj, zlasti pa glede povzdige združništva na Spodnjem Štajerskem.

Volitve na Moravskem. V torek so se vršile volitve za skupino kmečkih občin. Izvoljenih je v češkem delu 12 katoliško-narodnih Čehov, 13 agrarcev in samo 2 liberalca. V ožji volitvi je 7 katoliških Čehov, 4 liberalci, 9 agrarcev in 2 divjaka. V nemškem delu pa je izvoljenih 11 nemških naprednjakov, 1 krščanski socijalec in 1 nemški radikalec. V ožji volitvi sta en nemški naprednjak in en nemški radikalec. — Umrl je državni in deželni poslanec p. Tomaž Slinger, voditelj katoliških Čehov na Moravskem in urednik „Glasa“.

Na Balkanu. Brzozjavka ruskega carja na bolgarskega carja Ferdinanda in srbskega kralja Petra dosedaj še ni popolnoma dosegla svojega namena. — Bolgarija stoji slejkoprej na stališču svoje pogodbe s Srbijo in pripozna rusko razsodišče edino-le z ozirom na tisto ozemlje, o katerem v pogodbi ni natančne določitve ter je vsled tega sporno. To svoje stališče je bolgarska vlada tudi povdarila v odgovoru, ki ga je 15. junija izročila srbski vladi v Belgradu. Srbija pa odklanja pogodbo ter bi najrajše potom ruskega razsodišča tudi južno Makedonijo dobila v svoje roke. — Potem je ruska vlada sprožila nov mirovni poskus. Pozvala je namreč zvezne balkanske države, naj se vrši sestanek vseh ministrskih predsednikov v Petrogradu. Srbska, grška in črnogorska vlada so se povabilu že odzvale. Bolgarija pa je izjavila, da se udeležiti posvetovanja le tedaj, ako se poprej izvrši razoroženje zavezniških armad.

Potres na Bolgarskem. V osredju Bolgarije je bil zadnje soboto velik potres, ki je napravil velikansko škodo. V okolici Orehovice in Tirnove je ubitih nad 300 oseb. Mesta Golija, Tirnovo, Orehovica in Leskovec so uničena.

Darujte za Slov. Stražo!

Listnica uredništva.

Hoče, Jurklošter, Braslovce, Pesje, Luče, Št. Janž, Verzej, Dramlje, Blanca, Št. Jurij, Št. Jernej, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Francišek na Stražah, Št. Lenart: Pribodnjic! — Bočna: Brez podpisa v koš, — Mursko polje: Kar sproti nam naznanite, če bo omenjeni liberalni lisjak na tihem rogovilil zoper Kmečko Zvezo, naš list in naš poslanec. Če ne bo miroval, bomo ubrali proti njemu druge strune. Pristréno pozdravljeni! — Celje: Hvala za poslano. Tokrat prepozno. Pride prihodnjic. Le večkrat kaj. Pozdravljeni.

Listnica upravnništva.

G. Josip Pavličič, ekonom: Naznanite nam Vaš natančen naslov! V našem upravništvu je za Vas več pisem. — Še enkrat naznanjamo vsem, kateri se obračajo do našega upravnništva s kakim vprašanjem glede inseratov in zahtevajo odgovor, da naj priložijo znamko za 10 v, sicer se jim ne bo odgovorilo. — Zahvale-posmrtnice stanejo v navadni velikosti od 6—20 K.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 13. junija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolste 96—110 kron (izjemoma — kron), poltolsti 86—94 kron; suhi od 76—84 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—88, poltolste od 54—72, suhe od

42-52, biki od 70-94, dojne krave do 4. teleta od do - K, čez 4. tele od do - K: breje krave od do - K; mlada živina od 74 do 98 kron. Kupčija slaba, cene nespremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0-90, K 1-20; teleta Ia (izjemoma cena od K - do K -); mlade svinje od K 1-48 do K 1-55; nemške pitanske svinje od K 1-40 do K 1-44; ogrske pitanske svinje Ia od K - do K -; po K -; ogrske pitanske svinje Ia od K - do K -; mesne svinje od K 1-36 do K 1-40; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K - do K -; oves od K -50 do K -90; kozličji in jagmeta od K 5- do K 10-. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Table with columns: Ime pridelka, Gradec, Maribor, Celje, Ptuj, Ormož. Rows include Pšenica, Rž, Ječmen, Oves, Koruza, Proso, Ajda, Seno sladko, Slama, Fižola, Grah, Leče, Krompir, Sir, Surovo maslo, Maslo, Špeh, svež, Zelje, kislo, Repa, kisl, Mleko, Smetana, sladka, Zelje, 100 glav, Jajce, 1 kom.

D jaki se sprejmejo 1913/14 v dobro in zanesljivo hišo. Kje, pove upravništvo. 753

Prodam malo rabljen harmonij po jako ugodni ceni, vsled tega, ker odidem k vojakom. Cenjene ponudbe na lastnika Franca Zagoden, organist, Sv. Barbara v Halozah.

Krasen prostor za trgovce!

Pri neki farni cerkvi na križiču treh cest se da v najem krasen prostor za trgovino. Obširni prostori, obstoj sigurne. Cena nizka. Prednost imajo katoliško-narodni trgovci. Ponudbe pod 'Dravska dolina' na upravništvo. 780

Pozor! Proda se po ceni (za 200 K) velika, težka preša. Nadalje se prodava velika zidana opeko krita hiša, pri kateri je veliko sadnega drevja. Redijo se lahko tri svinje in krava. Hiša je na lepem prostoru, samo četrt ure oddaljena od šmarskega trga pri Jelšah. Vseled odpotovanja se vse takoj po zmerni ceni za 2800 kron prodajo. Plačila po dogovoru. Več se izve pisмено: št. 28, poštno ležeče, Poljčane. 784

Kmetovalci in poljedelci, ki hočete hitro in ceno izvršiti vašo mlave obrnite se na posestnike najnovejšega motornega mlatilskega stroja, s katerim vam opravi mlaitve v vašo največjo zadovoljnost. Naslov Franc Verlič, Sv. Peter pri Mariboru. 785

Pekarski učenc

se sprejme takoj v pekarni Ivana Turčić v Göttingu pri Gradcu. 787

Malo posestvo na prodaj. Hiša zidana, krita z opeko, 2 sobi, klet, lep sadonosnik, nov vinograd, velik vrt in njiva, oddaljeno pol ure od Gamlice, postaja Ernovž. Proda se za 3200 K. Lep zalužek v cementni tovarni. Več pove Jurij Judorfer v Steinbachu, pošta Gamlica (Gamlitz). 786

Posestvo na prodaj. Meri 1 oral. Cena je 200 K. Izve se pri Leskobarju, Breg pri Konjicah. 790

Sloveneci! Obrtniki!

Kdor hoče kupiti lepo hišo s 5 orali najlepše zemlje v lepem kraju ob jezikovni meji, blizu župne cerkve, naj se obrne na naše upravništvo. 791

Kdor želi kupiti lepo novozidano hišo, ki ima več sob, kuhinjo, klet, vodnjak, vrt in njivo in leži v lepi ravni blizu Maribora ter je za vsako obrt pripravna in se takoj po zelo nizki ceni prodaja, naj se oglasi pri Francetu Podlipnik, Maribor, Tezno 37. 780

Oženjen pek brez otrok želi vzeti v najem pekarijo na deželi ali v kakem trgu. Ponudbe na upravništvo. 776

Veliko posestvo z 2 oraloma sadonosnika in zidanim poslopjem se po primerni ceni prodava v Šmidsbergu št. 8 pri Slovenski Bistrici. Obrniti se je treba na Henrika Mlakera, Dunaj XII., Eichenstrasse števil. 11. 774

Vinograd na prodaj; približno dva orala z novimi nasadi, v bližini Štor, lepa lega, najboljšo obdelano z imenitno trto, gospodska hiša z lepim razgledom. Se zaradi opravičila z drugimi podjetji z inventarjem vred po ceni prodajo. Natančnejše se izve pri Florjanu Gajšek, v Loki pri Zsumu. 761

Prodaja se po ugodnih pogojih na lepem kraju in dobrem prostoru, tik železniške postaje ob močni stalni vodni sili, žaga in mlin s posestvom vred. Več pove R. Kunce, Sv. Jurij ob juž. žel. 762

Kovači pozor! Najboljši moravski premog in koks. — Za gostilničarje: vsakovrstno slatino (kislo vodo) najboljšo friško pravo kvi-no in laneno olje, nadalje rafino, galico in gumi za cepljenje. Vsakovrstno sešito obleko za otroke do največjega moža, domače šivanje, najboljšo izdelano. Prijazno vabi trgovec Alojzij Vrščič v Ljutomeru. 763

Pozor!

Krajski učenc in eden izurjen pomočnik se sprejme takoj za stalno delo pri Alojziju Arbeiter, Maribor, Koroška cesta 101. 783

Zahvala. V sredo, 11. t. m. je izbruhnil pri meni požar, ki je grozil zavzeti velike dimenzije. Da se pa je ogenj omejil, imam se zahvaliti v prvi vrsti sl. požarnim brambam iz Vranskega, Prekopa, Kaplje, Grajske vasi, Gomijske, Ojstriške vasi, Št. Petra in Zalca, ki so bile hitro na licu mesta ter se žrtvovala z izvanredno požrtvovalnostjo. Istotako je ljubezno pomagalo pri gašenju sl. vransko občinstvo. Vsem skupaj prisrčna hvala! Vransko, dne 15. junija 1913. 779 Franc Oset.

Občinski urad Ranca pri Mariboru p. Pšenica prodava dobro ohranjeno mostno tehcnico, na kateri se lahko tehta 4000 kg. Skrajno nizka cena! 791

Malo posestvo, hiša s 3 sobami, 2 kuhinji, gospodarsko poslopje, 2 njivi, travnik, sadonosnik, 1 uro od Maribora v Razvanju se prodajo. Več pove gospa Nekrep Elizabetha, Grenzgasse 22. Maribor. 792

Lepo posestvo, 2 oralov, pri Sv. Miklavžu — Hoče je na prodaj. Več se izve pri lastniku Matiju Vauhniku istotam. 751

Lepo posestvo na Koškaku, eno uro od Maribora, z gospodarskim poslopjem, njivami, sadonosnikom in vrtom se za 6400 K prodajo. Več se izve pri lastniku Alojzu Čehner št. 161, istotam. 772

Malo posestvo je na prodaj v Gor. Pobrežju pri Mariboru št. 36. Več se izve pri lastniku Borovniku. 782

Služba organista in cerkovnika se takoj odda v Slov. Bistrici. Stalna letna plača brez slučajnih dohodkov in zbirce znaša 600 K. Prošenje se priporočilo župnih uradov se naj pošljejo na župniški urad v Slov. Bistrici. 794

Učena sprejme takoj Franc Cvrlak, medicinar, Slov. Bistrica. 758

Išče se 17 let stari Jakob Zmajšek, bivši kovaški učenc pri Fr. Pristovnik, kovaču v Oplotnici zadnje meseca oktobra 1912 pri kovaču Jožefu Hlastec v Žičah. Prvi kateri naznani kje se nahaja zgoraj omenjeni, dobi od občinskega urada Prevorj, pošta Pilštanj, nagrade 5 K. Sumi se, da se je ponesečil. 740

Učena iz poštene rodbine, s primerno šolsko izobrazbo, popolnoma zdravega išče Veletrgovina z železnino „Merkur“, Peter Majdič v Celju. 745

Vrtnarja oženjenega brez otrok, katerega žena je izurjena v pospravljanju sob, sprejme pod ugodnimi pogoji Peter Majdič, Celje. 746

Trgovski učenc z dobrimi spretnostmi in poštenih staršev se takoj sprejme pri Francu Kovačič, trgovcu v Studenicah pri Poljčanah. 752

Krajski pomočnik in učenc se takoj sprejmeta pri g. Simonu Mayer, Maribor, Koroška cesta št. 102. 736

Ženitna ponudba! Mladenič 29 let star, samostojen rokodelc, treznega značaja in katoliškega mišljenja, se želi oženiti z dekletom, stariim od 20 do 25 let, prijetne zunanjosti, ki bi zmogla okrog 1000 kron gotovine ali pa bi imela kakor malo posestvo ali že kakšen koli dom v kakem prometnem kraju. Le resne ponudbe ali se blagovoljijo poslati če mogoče s sliko na „J. T. P. 45“ poste restante Slovenjgradec. Tajnost zjamčena. 737

Zahvala. Mariborska Marijina družba deklet se prisrčno zahvaljuje č. g. misijonarju iz Celja za lepe govore v stolnici, katere je imel ob priliki duhovnih vaj za dekleta. Vsa dekleta, ki so se teh vaj udeleževale, kličejo č. g. misijonarju: Stotero Bog plati! 738

Oženjen organist in cerkovnik išče službe na kaki večji fari. Sprejme tudi občinsko tajništvo ene ali več občin, kakor tudi tajništvo pri posojilnici. Nastopi lahko s prvim julijem. Naslov v upravništvo. 785

Kolarski pomočnik in učenc se takoj sprejmeta pri kolarskem mojstru Jožefu Virbnik v Podklostru-Arnoldstein pri Beljaku na Koroškem. 716

Redka priložnost. Novozidani hram na Teznu, par let davka prost, zraven gospodarsko poslopje, dva vrta, izabela, par dreves, se zaradi preselitve posestnika prodajo ali pa v najem da. Pripravno za rokodelca ali upokojenca. Na nekaj denarja se počaka. Več se izve pri g. Sever, Maribor, Tegethofova ulica 64. 756

Hiša z lepim stavbenim prostorom se za 12.000 K prodajo. Pismene ponudbe pod „Schweizerhaus“ poštno ležeče Maribor. Posredovalci izključeni. 728

Novozidana, vili podobna hiša, v bližini gozda, 20 minut od glav. trga, s 3 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, gospodarskim poslopjem, še eno sobo, kuhinjo in perilnico se prodajo za 15.000 K; 6000 kron lahko ostane na hiši. M. Taurer, Pobrežje pri Mariboru. Dammgasse 3. 724

Učenc

poštenih staršev se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Davorin Tombah, Sv. Vid niže Ptujja. 720

Razpošiljalnica? Terezije Tikal Brezová—Morava

se cenjenim čitateljem našega lista pri nakupu vseh moškega, ženskega, volnena, lanena in perilnega blaga (štifa), kanafasa, ce-firja itd. toplo priporoča. Vzorca se pošiljajo poštne prosto. Pošiljatve čez 20 K. prosto. 682

Oženjen mož, slovensčine in nemščine več kakor tudi v vsakem delu kmetijstva, želi službe kot

oskrbnik

na kaki graščini ali kakem drugem večjem podjetju. Naslov v uprav. Slov. Gosp. 675

Kose in kamne

ki režejo hujše kakor britve, pošilja Janez Oder, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ena kosa in en kamn K 3-., 5 kos in 5 kamnov K 10- franko. Dolgost kose se mora naznaniti. 596

Loterijske številke.

Table with columns: Gradec, Linc, Date (11. junija 1913, 14. junija), Numbers (45, 12, 16, 10, 7, 86, 31, 89, 39, 36)

MALA OZANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Za birmo!

Točna postrežba.

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

- Niklasta remoat-ura K 3-50
Prisna srebrna ura K 7-
Original omega ura K 18-
Kuhinjska ura K 4-
Budilka, niklasta K 3-
Poročni prstani K 2-
Srebrne verižice K 2-

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hečo. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsed vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Mizarski in pekovski učenc se takoj sprejmeta. Oglasiti se je pri g. Jos. Kolaricu, Franc Jožefova ulica št. 9 v Mariboru. 708

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah. potem pojedite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Malo dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi voliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštne postrežbe.

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih

dalmatinskih vin

J. Matkovič,

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

Zahtevajte cenike!

Novost! Novost!

V narodni trgovini gospoda

Mihaela Cimerman v Ljutomeru

je velika izbira krasnega cvrnatnega blaga za ženske obleke, ki je najfinejše kakovosti in se da prati ter stane cela obleka od 4 K naprej.

Tudi drugo razno blago je izorno — cene nizke postrežba solidna. 755

Ženski vestnik.

x **Za gospodinje.** Izšla je v tretji povečani izdaji lepa knjiga „Konserviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo“. Knjiga stane 1 K ter se dobi pri pisatelju J. Zupancu, deželnem vinar-skem inštruktorju v Ptuj. Naročniki „Slovenskega Gospodarja“, ki se sklicujejo na naš list, dobijo knji-go poštine prosto. Priporočamo!

x **Štirje nasveti krščanskim materam.** 1. Vzga-jaj svoje otroke sama. 2. Skrbi, da bodo tvoji otroci vedno zaposleni. 3. Pusti otročičem čas, da kriče. Ot-rok, ki je tih in se ne kreta, ni zdrav. 4. Kadar te kdo obišče, skrbi, da pri obisku otrok ne bo navzoč. Če hočejo obiskovalci otroke videti, dobro, pokaži jim jih, a le malo časa.

x **Varčna gospodinja** si bo naredila natančen dnevni red in potem se ji ne bo primerilo, da vsled slabo razdeljenega časa zaostajajo pravila v hiši, pre-rašča plevel zelenjad v vrtu itd. Kdor stori vse ob pravem času si podaljša ure v dneve. Ako gospodinja ni varčna, potem tudi njena družina ne bo varčevala. Stroški kmalu presegajo dohodke in hiša propada. Za-jedno pa izginja iz nje zadovoljnost in sreča.

x **Pametna milijonarjeva hči.** Flora Dring, hčerka večkratnega milijonarja, se je zaročila z bo-gatim veleposelnikom in v kratkem bi bila imela biti poroka. Kar jo je nekega dne zmanjkalo iz domače hiše, ne da bi kdo vedel od kod in kam je prešla. Vse poizvedovanje obupanih starišev in ženina je bilo za-man. Čez 14 dni pa dobe stariši iz nekega daljnega mesta v Teksasu to-le pismo: „Predragi stariši! Lju-bi ženini! V nekaj dneh bi imela postati samostojna gospodinja in začeti voditi samostojno svoj dom. Toda znala nisem nobenega domačega dela, ki ga mora nju-no znati vsaka dobra gospodinja, in zato sem se ba-la, da bi svojemu bodočemu možu ne mogla pripraviti v domači hiši tiste prijetnosti in ugodnosti, ki je po-trebna, da se možu priljubi dom. Sklenila sem tedaj, da se za nekaj mesecev vdinjam kot navadna služki-nja in se tako temeljito seznanim z domačim gospodinj-stvom. Tu ostanem sedaj še 2 meseca, na kar se vr-nem k Vam v upanju, da me s staro ljubeznijo sprej-mete.“ — Ameriški listi zelo priznalno pišejo o tej pa-metni milijonarjevi hčeri in izražajo mnenje, da bi no-benemu dekletu ne škodilo, ako bi sledila njenemu zgledu; potem bi ne bilo toliko trpkih nesporazumljenj in razočaranj v prvih mesecih zakona.

x **Najdražje cvetlice na svetu.** Neka angleška trgovina s cveticami je pred kratkim prodala najred-nejše cvetlice na svetu za 170.000 K. Cvetlica se ime-nuje orhideja. Najlepše cvetlice te vrste so zavarova-

ne za 240.000 K. Ker se te rože le s težavo in večkrat celo s smrtno nevarnostjo dobijo, je njihova cena zelo visoka. Raste le v divjih pokrajinah Južne Amerike, kjer živijo divjaki, ki so že marsikaterega, ki je želel dobiti orhidije, umorili. Lansko leto je šla cela london-ska družba v te kraje, toda vrnil se ni nihče. Na An-gleškem goji neki baron te cvetlice v posebnem vrtu, ki ga stane 3 milijone.

x **Zenska nadomestna rezerva na Francoskem.** Gospa Jane Dieulafoy je na Francoskem edina žen-ska, ki sme nositi moško obleko. To dovoljenje si je pridobila za svoja znanstvena izkopavanja v Perziji, ki so bila jako uspešna. Gospa je pa splošno znana tudi zato, ker se je svoj čas v francosko-nemški vojni borila na strani svojega moža. Že tedaj ji je prišlo na misel, da bi se ustanovila ženska nadomestna rezerva, in sedaj je to svojo misel v obliki predloga pred-ložila francoski vladi, ki se je zanj tako zavzela. Ne gre pa pri tem predlogu za to, da bi se ženske borile v vojni, marveč le za to, da se vse moške moči v voj-ni upravni službi in saniteti (zdravstveni službi) na-domeste z ženskami in tako za borbo v ospredju pri-dobi novih moči. Na tej podlagi se bo sedaj na Fran-coskem tudi res organiziral „Ženski bataljon“. Nemci seveda tudi v tem oziru ne bodo hoteli zaostati za Francozi in je ta stvar tudi pri njih že na dnevnem redu.

x **Ženska v občinski službi.** Dunajski mestni svet je povabil avstrijsko državno gospodinjstvo orga-nizacijo, da pošlje v mestni odsek za stanovanjsko skrb zastopnice, ki bodo imele pri odsekovih posveto-vanjih posvetovalni glas. To je v Avstriji prvi korak v tem oziru; na Nemškem pa ženske že skoro v vseh mestih sodelujejo na stanovanjskem in sorodnih poljih občinske uprave.

x **4 najstarejše ženske na svetu.** Neki francoski list prinaša sledeče zanimive podatke o štirih najsta-rejših ženskah na svetu. V Kanadi živi 112 let stara Indijanka iz rodu „prevrtanih nosov“. Živela je ved-no zmerno in kljub nenavadnim naporom doživela vi-soko starost. Pri vseh svojih 112 letih je vedno vesela in pomaga pri delu svojih domačih. — Na Kitajskem pa živi 114 let stara ženska po imenu Tsao-jat, ki ima še tako dober spomin, da se spominja natančno do-godkov, ki so se izvršili pred 100 leti. — V peruvan-ski državi v Ameriki živi še starejša ženska, ki ima 118 let. Celu svoje življenje je preživela na deželi ter uživala hrano iz sadja in drugih naravnih pridelkov. Njena najstarejša hči je stara 100 let. Obe sta delali vedno na prostem in spali v mali hišici sredi gozda. — Najstarejša ženska pa živi v Evropi, in sicer na Španskem ter je stara 120 let. V svojem življenju je

x **Od tesarja do milijonarja.** Iz Petrograda po-ročajo: Pred kratkim je umrl brez dedičev zadnji po-tomec slavnega staroruskega rodu Stroganov, grof Pavel Sergejevič Stroganov. Njegovo ogromno premo-ženje, ki znaša 153 milijonov kron, bi moralo po rus-kih postavah pripasti carski družini. Pred par dnevi pa je prišel k nekemu odvetniku v Moskvi preprost tesar z imenom Stroganov. Mož je pokazal na platno prilepljeno listino, iz katere je razvidno, da je bil le starejši rod Stroganov povišan v grofovski stan. Kot najstarejši potomec mlajšega rodu je prosil in zahteval od odvetnika, naj mu pripomore do milijonske ded-ščine. Odvetnik je prevzel celo zadevo in upa, da se bo tesarju posrečilo priti do milijonske dedščine.

x **Delavci -- izumitelji.** Pred kratkim je izumel bivši tiskarski stavec Moreau na Francoskem pripra-vo, ki bo rešila vprašanje samogibne stojnosti letalnih strojev. Mnogi se čudijo, kako je mogoče, da more iz-umiti navaden črkostavec tako važno pripravo. Da ni to edini slučaj svoje vrste, hočemo navesti par vzgle-dov, ki naj pričajo, da so priprosti delavci izumili že marsikaj važnega. Da je bilo „izumila“ neka laška delavka iz Savone, je že itak precej znano. Samogibni ventil (zaklopnica) je slučajno iznašel delavec ot-rok Humbry Potter. Oče mu je odkazal, da mora pri stroju odpirati in zapirati pipe za parni in vodni do-tok. Pri tem delu je čul deček veselo igranje otrok na cesti in je začel premišljevat, kako bi bilo mogoče, da bi se on kljub svojemu delu mogel tudi udeležiti iger. Opazil je, da so dotične pipe pri stroju v goto-vem razmerju z vzvodom. Ko se je namreč vzvod za-čel premikati, se je morala odpreti ena pipa. Ko se je vzvod ustavil, se je morala zapreti tudi pipa. Deček je zvezal vzvod s pipo in tako je nastal prvi samogibni ventil. — Pivnik je „izumil“ tudi neki angleški de-lavec, in sicer vsled svoje pozabljenosti. V tvarino, iz katere se dela papir, je pozabil primešati lim. Radi tega je nastal mesto papirja — pivnik. Berolinski bar-var Diesbah je iznašel l. 1710. prusko kislino, katero rabijo steklarji. Neki saški kovač je iznašel porcelan-sko prst, ki je velikega pomena pri izdelkih iz porce-lana. Tudi barometer je iznašel posredno neki laški delavec. Ta je imel sesalko z nenavadno dolgo cevjo, ki se ni hotela nikdar napolniti. To je povedal slavnemu Galileju, ki je napravil mnogo poizkusov, kate-re sta izpopolnila njegova učenca Torricelli in Viviani ter tako iznašla barometer.

x **Zobobol pride od prehlajenja ali le od zoba,** to je od živca. Zobobol, ki pride od prehlajenja in se pojavi navadno po celi strani čeljusti, preženeš le s toploto. Pazi, da imaš tople noge in da ne prideš pre-hitro iz tople sobe na mrzlo ali na preprih. Usta si iz-piraj z mlačno vodo, v kateri si skuhal nekoliko kame-lic, ajbiša ali žavbelna. — Če te boli le en sam

veliko pretrpela in kljub slabim življenjskim razme-ram dosegla izvanredno starost ter je mati deveterih otrok. Svoje življenjske dogodke kaj rada pripoveduje ter je ponosna na svoja leta. Pred par leti ji je pode-lila španska kraljica-mati častno pokojnino. Ob priliki stoletnice njenega rojstva so jo v slovesnem sprevodu vozili po vasi. Celu kraljica se je udeležila te slavno-sti.

x **Ženski redovi in šolstvo v Nemčiji.** Stati-stično letno poročilo za leto 1911 objavlja, da je v Nemčiji 65 redovnih naselbin, ki se pečajo izključno s poukom na višjih dekliških šolah; 32 je pa takih, ki imajo poleg drugega r. tovnege dela tudi šole. V šolah delujejo uršulinke, ki imajo 30 državno prizna-nih šol s pravico javnosti, 5 pa brez te pravice; se stre Naše Ljube Gospe, frančiškanke, uboge šolske sestre itd. — Protestantska Nemčija spoštuje vzgoje-valno delo katoliških redovnic, le naši liberalci (Ciril-Metodova družba!) tiščijo šolske sestre iz šolskih za-vodov.

x **Zadruga za ženske domove** se je lansko je-sen ustanovila v Berlinu. Zadruga bo od društva za uradniška stanovanja počasi nakupila 2 orala zemljišč v okolici mesta Neu-Babelsberg-Nova ves in zgra-dila nevelike stanovanjske hiše za samostojne ženske, vdove itd. Prva hiša se že gradi; imela bo 2 stanova-nji po 3 sobe (cena s kurjavo vred 600 mark na leto), 2 stanovanji po 2 sobi (400 mark) in 2 stanovanji po 1 sobo (200 mark). Vsako stanovanje bo popolnoma za-se in bo imelo razven sob in kuhinje svoj hodnik, stranišče in lodžo; večja stanovanja tudi lastne ko-palnico. Delnice zadruga so po 200 mark.

x **Vnukinjo živo pokopala** je v Windisch Ritzu pri Berlinu 60letna Richter. Pokopala je 4letno hčer-ko svojega sina ob robu nekega gozda. Ko so stražen čin babice čez 1 uro zasledili, je bila deklica že mrt-va. Babica, ki se ji je moralo zmešati, je rekla, da hoče še ostala dva otroka svojega sina umoriti.

x **Madeže od rdečega vina** ali sadnega soka po-moči s kislim mlekom in pusti mlek nekaj časa na madežih, potem izperi blago v mlačni vodi. Za lise od črnega vina zažgi malo žvepla ali žveplanih vžgalic in drži umazani del blaga nad žveplanim dimom, ki izvleče iz obleke vse madeže te vrste.

x **Nabirajte užitne gobe!** Tisoče in tisoče kron izgubimo vsako leto, ker ne poznamo velike vrednosti užitnih gob, ki so na Francoskem, Nemškem, v Bel-giji, na Angleškem itd. izbornu nadomestilo za meso. Prof. dr. J. Machu, sloveči češki gobar, ki je svoje znanstvene študije dovršil v Franciji, je spisal teme-ljito navodilo za nabiranje in uživanje gob, tega gozd-nega zaklada. Vsekakor bi tudi nam Slovencem ustre-gel tisti, kdor bi prevedel v slovenščino to knjigo.

Kmečki delavec.

x **Našim vrlim hlapcem in viničarjem.** Od več strani je dobilo naše uredništvo vprašanja, kako bi se izvedla strokovna organizacija naših vrlih kmečkih poslov, viničarjev in dninarjev. Celu več kmetov želi, da se poda tem vrlim članom slovenskega ljudstva neka podlaga za boljše blednost. Ker je vprašanje sta-rostnega zavarovanja še nerešeno, je za delavstvo vseh strok na deželi za sedaj najbolje, ako pristopi h Jugoslovanski Strokovni Zvezi, oziroma njenim skupi-nam, katerih je že lepo številu tudi pri nas na Spod-njem Štajerskem. „Slovenski Gospodar“ je že opetova-no opisal cilj in namen Jugoslovanske Strokovne Zve-ze. Če pa se želi v kakem kraju prirediti shod te or-ganizacije, da se ljudstvo natančneje o njej pouči, se je treba obrniti na naše uredništvo ali pa na J. S. Z. v Ljubljano, od koder se potem vse potrebno ukrene.

x **Naši člani pridno delajo** na to, da se število članov Jugoslovanske Strokovne Zveze pomnoži. O-pažamo, da se člani vedno bolj zavedajo, da je vsak dolžan skrbeti za to, da se naša Zveza ojači. To je tudi popolnoma prav. Saj zahteva korist vsakega na-šega člana, da dela na to, da število članov vedno ra-ste in da ni vse s tem storjeno, če le samo prispevke plačajo. Kljub temu pa se le še dobe člani, ki sodijo, vse smo storili s tem, da smo svoje prispevke poravnali, in če pridejo še na shode, mislijo, kdosisgavedi kako milost da s tem izkažejo ne vem komu, dasi se je J. S. Z. ustanovila le zato, da zadobi po njej de-lavstvo svoje pravice, da se gospodarsko ojači in da se izobraža. Čim močnejša organizacija, tem večje u-spehe bo tudi dosegla. Kdor pridobi Jugoslovanski Strokovni Zvezi nove člane, koristi sebi. Zdaj so lepi poletni dnevi. Ob izprehodih, ob delu in povsod, kjer ste in kamor pridete, glejte, da pridobite J. S. Z. no-vih članov! Štajerska mora v delavski organizaciji prednjačiti drugim slovenskim deželam.

x **53 let hlapec v eni družini.** Iz Gornjega Šta-jerskega poročajo, da živi v Grafendorfu neki Adam Ottmaier, ki je že nad 53 let v službi v eni in isti hi-ši. Zvestemu hlapcu so priredili celo veselico ter mu izročili zaslužno svetinjo in druge krasne darove.

x **Največja katoliška delavska organizacija** je Katoliško delavsko društvo v zapadni Nemčiji. Ta organizacija ima 1114 družtev, v katerih je 204.149 članov. Lansko leto je bilo 9.982 shodov, na katerih je bilo 9.318 predavanj. V poučnih tečajih je bilo 2.355 predavanj. Za žene in dekleta pa je bilo posebej 826 shodov. Organizacijsko glasilo „Westdeutsche Arbeiterzeitung“ ima 180.000 naročnikov. V društvenih knjiž-nicah se nahaja 38.204 knjig. Društvene hranilnice i-majo nad 4.375.857'95 Mm premoženja.

zob, ker je postal gnil, izgine včasih bolečina popol-noma, ako držiš noge v mrzli vodi ali ako si narediš mrzli ovitek na vrat in istega pustiš 2 uri. Ne pozabi nikdar na izpiranje ust, tudi če imaš zdrave zobe. — Zelo dobro je, pripraviti si vodo v steklenico in v isti raztopiti nekaj zrn hipermangankislega kalija, ki se dobi v lekarni in drogeriji za par vinarjev. Če si zve-čer ali zjutraj izmiješ zobe, kani v vodo par kapljice pripravljene raztopline. Ista odvzame ustom neprije-ten duh in obvaruje zobe gnilobe.

x **16.000 delavskih žrtev pri zgradbi ene same železnice.** Laški izseljevalni urad je poročal časnikom, da je neka severoameriška železniška družba nedav-no gradila železnico skozi državi Matto Grošo in A-masones v Braziliji. Železnico so gradili ob rekah Ma-deira in Manore, kjer je ozračje tako nezdravo, da med prvimi 300 delavci, ki so bili Nemci, ni ostal niti eden pri življenju. Nemška vlada je takrat prepove-dala, vkrcati nemške delavce za zgradbo te železnice v Braziliji. To je bilo tudi laškemu izseljevalnemu u-radu znano, a ni bilo mogoče v Italiji preprečiti, da bi ne bili delavci za to delo najemali. Veliko laških naseljencev sta pobrali v Braziliji mrzlica in malari-ja. Pri zgradbi proge v daljavi 330 km je umrlo na raznih boleznih 16.000 delavcev.

x **Številke govornijo.** Kako silno napreduje izse-ljevanje iz dežele v mesta, pričajo sledeče številke. Nemčija je imela l. 1864 samo 7 velikih mest (z nad 100.000 prebivalci), l. 1910 pa že 48. Mestno prebival-stvo je naraslo v 25. letih za 17.000.000. Prebivalstvo na deželi pa se je zmanjšalo za 440.000. L. 1907 je bilo 700.000 ljudi manj na deželi kakor pa pred 25. leti. Kakšne ljudi pa vzgajajo mesta? Pazi! Pri vojaških naborih l. 1908 je bilo od 100 velikomestnih mladeni-čev potrjenih samo 6, od 170 srednjemestnih samo 7. Čud 100 mladeničev iz večjih občin že 22 in od 100 va-ških 64.

x **Koristi delavstva** se morajo dandanes vedno bolj čuvati. Kapitalisti hočejo zasužnjiti z vsemi mo-gočimi sredstvi ubogo delavstvo, katerega moč ne-sramno izrabljajo v sebične namene. To je veliko zlo, ki se mora brezpogojno odstraniti. Ker pa posameznik malo ali nič ne zmore, je treba organizacije, katera določa delavstvu pota, po katerih mora hoditi, da pri-de do zaželjenega cilja. Naše društvo Jugoslovanska Strokovna Zveza se vedno bolj razvija in napreduje ter bo kmalu najmočnejša delavska organizacija na Slovenskem. Kolikor več članov, toliko več delavske moči! Krščanski delavci, pristopite k temu društvu, ki čuva naše najvažnejše koristi! Kjer je treba nove skupine oglasite se! Viničari, nosli, dninarji, obrtni pomočniki, tovarniški delavci, vsi najdete prostor v J. S. Z.

LISTEK.

Carska krona in suženjska veriga.

Odlomek iz zgodovine bolgarske države. Po nem. izvirniku spisal A. M. (Konec.)

Dočim so bili v francoskem taboru veseli in dobre volje, je prišlo poročilo, da prihaja Sultan Bajesid od Trnovega. In še celo zdaj niso hoteli nehati posvetni vitezi od razuzdanega početja. Tedaj se prikažejo okrog poldne 28. kimovca krdela turške konjenice, pripravljena za boj. Kralj Sigmund je še lahko pravočasno postavil svoje čete v bojni red. Predno se je vse to zgodilo, so se vrgli francoski vitezi na sovražnika s tako silo, da so polomili Bajesidovo bojno vrsto in mu prizadeli velike izgube. Malo je manjkalo in Turki bi se bili morali umakniti. Toda v odločilnem trenutku je dal sultan svojim najboljšim četam, ki se še niso udeležile bitke, povelje za napad. To je bilo za krščansko vojsko usodepolno. Francoze so potisnili nazaj in mnogo najboljših bojevnikov je padlo. Kmalu je nastal splošen beg. Sicer so se še upirali nekaj časa Nemci, Poljaki in Čehi pod poveljstvom Sigmunda, a končno so se spustili v beg tudi ti. Od malega števila zvestih vojakov spremljan, je prišel Sigmund le s težavo do Donave in zbežal na neki slabi ladji.

Kakor so bile Bajesidove izgube velike, tako so bili pomembni sadovi njegove zmage. Po bitki pri Nikopolju se je obrnil proti zahodu, vjel zadnjega bolgarskega vladarja na Balkanskem polotoku, kneza Sracimira, in združil njegovo ozemlje s turško državo. Ponosni zmagovalc je mislil že tedaj, da sme zahtevati od cesarja Emanuela v Carigradu predajo njegovega glavnega mesta. Emanuel pa sultanu niti ni odgovoril.

Bajesid je prenašal to prezirljivo ravnanje z zavestjo, da bo že prišel čas, ko bo nekega dne mesto ob Zlatem rogu odmevalo od zmagozlasnega vriska njegovega ljudstva. Toda sam ni več dočakal tega dne.

L. 1444 je pretela Turkom še enkrat velika nevarnost, da bi jih preobvladali kristjani. Mladi ogrski kralj Ladislav je šel s svojim poveljnikom Hunjadom, najslavnejšim vojskovodjem svojega časa, v boj proti nevernikom in njihovu sultanu Muradu II. Benetke, Genova in napež so ga podpirali z ladjami in denar-

jem. Pri Varni ob Črnem morju je bila bitka. Že so mohamedanci pokazali pete in Murad sam je obupal. Tedaj se razširi vest, da je kralj Vladislav umrl. To je dalo mohamedancem novega poguma; vrgli so se zopet na kristjane in izvojevali sijajno zmago.

Sedaj se je morala prepričati Evropa, da ni več mogoče poraziti silnega Turka. Za Bolgarijo pa ni bilo več nobenega upanja, da bi si pridobila zopet svobodo.

Devet let po nesrečnem dnevu pri Varni se je zrušila popolnoma vztočno-rimska država. 29. maja l. 1453. je padlo mesto Konstantina Velikega v roke zmagozlasnemu sultanu Muradu II., in Konstantin XI., zadnji cesar, je kot junak izkrvavel pod sabljami jančarjev.

Zašlo je solnce svobode krščanskim narodom na balkanskem polotoku, začela se je dolga, temna noč suženjstva, v kateri ni videla ostala Evropa solz, ki so jih jokali tamkaj podjarmljeni narodi, niti slišala vzdihov, ki so se izvijali iz prs trpečih. Ubogobolgarsko ljudstvo je moralo silno trpeti, in najžalostnejše je bilo, da je izginilo celo njegovo ime iz imenika ostalih narodnosti, usoda, ki še ni doletela nobenega drugega naroda. Bil je za Bolgare strašen udarec; nekaj časa najmočnejša država na vzhodu Evrope, pred katero je trepetalo celo ponosno vztočno rimsko cesarstvo in pred njo zatemnelo, je bila sedaj izbrisana iz števila narodov. Bila je teptana, mučen suženj, ki ni smel niti ječati, ako ga je trpinčil mučitelj.

Ostalo je tako stoletja, dokler ni napočilo Bolgariji novo, zlato jutro, jutro vstajenja in svobode, ko je zaslišala vsa Evropa, kako je rožljaje padla suženjska veriga raz roke in noge teptanega in mučenega sužnja.

Kako lahko delavec obogati.

K bankirju (bogatašu) Bankerju je prišel nekega dne priprosti ribič prositi podpore. Bankir ga je nekaj časa pazno motril in vprašal: „Ali pijete alkoholne pijače?“ — „Malo“, odgovori ribič, „tu in tam kako čašico“. — „Dobro“, odvrne bankir. „Glejte, danes je 2. januar; poskusite to leto, nobene alkoholne pijače ne piti, pa se čez leto dni zopet oglasite pri meni!“

Ribič je držal besedo in se čez leto dni oglasil pri bankirju. — „Ali igrate?“ ga vpraša bankir. — „Malokedaj, včasih stavim loterijo“, odvrne ribič. —

Iz celega sveta.

Belgijska dvojezična armada. Belgijska zbornica je sprejela zakon o jeziku v vojski. Odslej bodo morali vsi belgijski častniki in podčastniki znati oba deželna jezika, valonsko (francosko) in flamsko. Polki se ne bodo rekrutirali iz enojezičnih krajev, temveč bodo imeli mešano moštvo, da se tako praktično omogoči priučitev drugega jezika.

Nemški cesar Viljem, jako delaven človek, si je uredil svoje dnevno delo nenavadno natančno. Cesar Viljem je n. pr. strasten čitatelj listov, ali ker ne more čitati vseh časopisov, si je napravil poseben urad, v katerem so nastavljeni prevajalci za 7 jezikov, ki pod nadzorstvom enega častnika režejo iz raznih listov one članke, ki bi cesarja zanimali. Izrezke in prevode nalepijo na velikanske papirje in jih stavijo v mapo, na kateri je cesarski grb. Cesar vstane ob 6. uri, ob 7. uri mu prinesejo mapo in potem, oborožen s svinčnikom, čita ter dela zraven člankov svoje opazke. Po en nemški list bere še potem v jutro in zvečer. V postelji bere pri električni luči.

Apnen kruh. V bolnišnici v Monakovem sta profesorja Emmerich in Loew preizkušala že del časa, kako upliva pomnožena apnena hrana na živalski in človeški ustroj. Poizkuse sta pričela zato, ker sta prišla do prepričanja, da imajo ravno ona živila, ki jih uživamo v največji množini, namreč kruh in meso, prav malo apna. Poizkusi so bili zelo ugodni. Ne le bolniku, temveč tudi zdravemu človeku, prija pomnožena apnena hrana izvrstno, splošno zdravstveno stanje se povzdigne, dela lahko mnogo več, telesa teža postane večja, za nalezljive bolezni ni več tako vsprejemljiv, trudnost izginja in spanje je izredno krepko. Emmerich in Loew sta prvotno priporočala, da naj človek zavziva raztopino apnenca, s katero naj pokrije primanjkljaj potrebnih soli, ki jih potrebuje telo. Ker je pa bila ta raztopina zelo grenka in je tudi pripravna zelo težavna, zato sta sedaj pridobila veliko monakovsko pekarijo, ki peče kruh, v katerem je precejšnja množina apna. Apnen kruh je iz črne in bele moke in izgleda prav tako kakor navaden kruh. Tudi po okusu se mu skoraj ne pozna, da je apno v njem. Cena je le neznatno višja kakor za navaden kruh. Apnen kruh ima 4krat več apna kakor navadni kruha. Prof. Löw pravi: „V bodoče bo človeštvo peklo in jedlo le apnen kruh.“

Kako so spoznali kolero. Dne 28. avgusta leta 1817 je dobila angleška vlada poročilo, da razsaja v Džisoru ob Gangu v Indiji neznana, grozna kužna bolezen, ki je v nekaj tednih pobrala 6000 ljudi. Hastings, ki je poveljeval takrat četam ob Sindu, je slikal novo bolezen tako strašno, da se je bala vlada najhujšega. Tudi med njegovo vojaštvo je prišla grozotna bolezen. Bežati je moral, in ko je prišel čez 8 dni v Betvah, mu je ostalo le neznatno število mož, in cesta, po kateri je bežal, je bila posuta z mrlji. Značilno je to, da noben od angleških zdravnikov ni imel pojma o tej bolezni, čeprav je v Indiji že dolgo časa prej divjala in jo je poznalo prebivalstvo pod različnimi imeni. Ker so za njo umirali le domačini, se zdrav-

niki niso dosti brigali za to bolezen. Tudi med angleškimi četami, ki so bile sestavljene iz domačinov, se je že večkrat pojavila, a noben Anglež se ni zmešnil za to. Sedaj so bili popolnoma presenečeni in od groze so odreveneli. Prav tako preplašeni so bili tudi Evropejci, ko je pričela razsajati po Evropi, potem ko je najprej na vzhodu grozotno gospodarila. L. 1823 se je pojavila v Astrahanu, čez nekaj časa je prenehala, a l. 1829 je zopet nastopila, razširila se do Moskve, na Poljsko in se l. 1831 pojavila tudi v Nemčiji. Z grozo in trepetom je bilo prepojeno vse evropsko prebivalstvo tedaj, čeprav je „dokazal“ filozof Echtermeyer, da je ta bolezen barbarska (za nižje sloje) in da se mora zato ustaviti ob mejah barbarskih dežel. Ali kolera mu ni storila te usluge in je na Dunaju ter v Berlinu zahtevala ogromno žrtev.

Otroška zadrega. V neki šoli na Češkem se je nedavno pripetila ta-le dogodbica: Prišel je nadzornik in učitelj v I. razredu je z otroci izvajal nalogo 1 in 1. Neki deklici pa stvar ni šla in ni šla od rok, to se pravi, z jezika. Naj se je učitelj še toliko trudil, da bi spravil iz nje, koliko je 1 in 1, otrok je ves zmeden molčal. Tedaj ji hoče pomagati šolski nadzornik in ji v znamenje dvigne dva prsta. Deklica se še bolj zmede in v svoji zadregi pogleduje enkrat učitelja, enkrat nadzornika. Končno pa boječe pove: „Gospod učitelj, ta-le gospod mora ven!“

Grad Habsburg. Iz Švice poročajo, da bodo meseca junija začeli popravljati rojstni grad habsburške vladarske hiše. Nekateri deli gradu so še dobro ohranjeni. Cesar Franc Jožef je podaril za vlogo dveh oken v viteški dvorani potrebne stvari. Vloge imajo prvotni grb habsburških vitezov in avstrijskega orla. Stroške za popravo gradu bo prevzela švicarska vlada.

Velika svetovna razstava bo l. 1915 na Dunaju. Uprizoriti jo namerava nižjeavstrijsko obrtno društvo v proslavo svojega 75letnega obstanca.

Krasen uspeh umnega kletarstva. Č. g. Ivan Nemanjič, umirovljeni župnik v Metliki na Kranjskem, je prodal vino rizling iz l. 1911 hektoliter po 288 kron. Imenitna cena, pa je tudi roba k temu. Vinorejci, izpolnjujte vestno dobre nauke o kletarstvu!

Petvinarske novice hočejo po vzgledu Nemčije, Italije in Francoske vpeljati tudi pri nas. Ako se to zgodi, bodo krajcarji in vinarji sčasoma izginili iz prometa, in posledica bo, da se bo gotovo blago podražilo. V Italiji je n. pr. škatljica vžigalice takoj stala 5 vinarjev, ko je dala država skovati 5vinarske novice.

Davek na ptice. V upravnem okraju Arnsberg na Vestfalskem obstoji že od l. 1843. in v Magdeburgu (oboje v Nemčiji) od l. 1845. davek na slavce v kletkah, ki prinaša letno 18 K. Res čudno, da še avstrijski državniki, ki kujejo določila za nove davke, niso prišli na to vrsto državnih dohodkov. Primernejši bi tak davek gotovo bil, kot davek na vžigalice.

Nova tiskarna bankovec. Avstro-ogrski banka je sklenila zidati v dunajskem predmestju novo palačo za svoje urade. Zidava pa bo le počasi napredovala, ker so merodajni krogi proti temu, da bi se ta

„Poskusite to leto celo nič igrati, pa pridite čez leto dni zopet k meni!“

Ribič se je držal tega in čez leto dni se prikaže zopet pred bankirjem. — „Ali kadite tobak?“ ga tokrat vpraša bankir. — „Gospod, kako ne bi, saj ribič ne more brez tobaka živeti!“ — „No, pa poskusite to leto brez tobaka, pa se mi čez leto dni oglasite!“ —

Leto je minulo, a ribiča ni bilo več določeni dan k bankirju. Poslal je tedaj svojega slugo k njemu, rekoč: „Včeraj sem Vas celi dan čakal, zakaj niste prišli?“ — „Ni bilo treba“, odvrne ribič. „V teh treh letih sem se odvadil piti, igrati in kaditi ter sem si toliko prihranil, da tuje podpore več ne potrebujem.“ — In iz tega priprostega ribiča je postal glasoviti ameriški milijonar z imenom Vanderbilt.

V težavnih razmerah živi dandanes delavstvo, splošna draginja delavca najbolj tlači. Iščejo se vzroki delavski bedi, delajo poskusi, rešiti socialno vprašanje, krivda se zvraca na današnji družabni red ali na druge stanove, a najhujši krivec in sovražnik delavstva tiči v njem samem — in to je alkohol. Dokler se ta hudič ne izžene iz delavstva, tudi zvišanje plač ne bo kaj izdalo. Čim več se zasluži, tem več se zapije, potem seveda ne pomaga nič. Belgijski socialni politik Laveleye pravi: Če bi delavci hoteli varčevati svoje groše, ki jih izdajejo za žganje, bi v 20. letih lahko pokupili vse tovarne, v katerih sedaj delajo. Alkohol je velikanski goljuf. Delaven človek potrebuje primerne hrane, alkohol ga goljufa, ker izmeče zanj denar, redilnih, človeku potrebnih telesnih snovi pa nima nič (kakor žganje) ali pa le zelo malo (pivo); alkohol goljufa človeka, ker se mu zdi krepčilen, v resnici pa le omami človeka in sčasoma spodje telesno moč in zdravje.

Alkohol je goljuf, ker obeta človeku dobro voljo, da človek pozabi na svoje težave in skrbi, v resnici pa človeka poživini, razdere domači mir in pahne celo obitelj v nesrečo ter raztegne svoje prokletstvo še na potomstvo.

Nikar se naj nihče ne izgovarja, da je žganje-pitje posledica siromaštva; nasprotno, žganjepitje in sploh popivanje pospešuje siromaštvo. Če hočeš sam sebi dobro, če hočeš kaj imeti in biti zdrav ter s svojo družino zadovoljno živeti svoj težko zaslužen kruhek, varuj se največjega sovražnika — alkohola! Najboljša alkoholna pijača ni vredna težko prisluženega delavskega vinarja. Poskusi živeti brez alkohola, zlasti žganja, pa boš videl, da imamo prav.

denarni zavod zidal izven mestnega središča. Pa tudi denarni vzroki sodelujejo zraven. Zgradba je namreč proračunjena na 20—30 milijonov kron. Radi tega se bo najprej začela zidati samo tiskarna za bankovce, ki bo stala okoli 6 milijonov.

Kitajska vlada in krščanska vera. Kitajska vlada je zapovedala vsem predstojnikom krščanskih misijonov, naj se vsako leto na dan 27. aprila praznuje slovesna služba božja za blagor kitajske države. Pri tej slovesnosti bodo navzoči tudi zastopniki vlade. Kitajska vlada pa ni storila tega iz spoštovanja do katoliške vere, ampak zgolj iz političnih ozirrov. Ona namerava po vzgledu Združenih držav v Ameriki priznati vse vere in podeliti vsem iste pravice. Pri tem pa živjajo največ ugodnosti luteranski misijoni iz Severne Amerike, ker so mnogo pripomogli do revolucije. Kljub temu, da je sedanja republikanska vlada prostozidarska, je dovolila, da sme vsak prosto pristopiti v katoliško cerkev.

Prepovedana „zdravila“. C. kr. finančno ministrstvo je obvestilo deželne finančne oblasti, da skuša tvrdka dr. Josipa Lister in drug v Čikagu po navideznem posredovanju nekega Z. Wiren v Čikagu potom pošte različna zdravilna sredstva, ki so popolnoma enaka v prometu prepovedanim tajnim sredstvom tvrdke A. M. Winter in drug v Washingtonu, pošiljati v Avstrijo. Prepoved c. kr. namestništva v Gradcu z dne 30. decembra 1904 glede prometa tajnih zdravilnih sredstev se razteza v isti meri tudi glede tukaj imenovanih sredstev.

Spominski križec dobijo vsi častniki in vojniki, ki so služili ob času balkanske vojne na meji. Križec bo čisto priprost z napisom 1912—13.

* **Zlat denar** je skoro popolnoma izginil iz prometa. Le s težavo se dobi tu in tam 10- ali 20kronski zlat. Država je spravila skoraj ves zlat denar v drž. blagajne. Znamenje hudih in nemirnih časov.

Razredna loterija. Cesar je potrdil zakon o upeljavi razredne loterije. Vsako leto se bo vršilo dvojno žrebanje. Letos se bo vršilo prvo žrebanje meseca novembra. Razredna loterija bo obsegala 100.000 srečk. Ena srečka bo veljala 200 K, obroki in deli srečke bodo veljali 40 K, ki pa se bodo lahko vplačevali še v manjših delih. Če bo zadela kaka srečka dobitik, bo razdeljen isti na več loteristov. Dosedanja mala loterija se ne bo popolnoma odpravila, ampak samo omejila. Postava o novi loteriji določa, da se bo stara loterija popolnoma odpravila najpozneje po 10 letih. Torej še strastnim loteristom up po ambah in ternah ni popolnoma splaval po vodi.

Oba nič. Svobodomislec frančiškanskemu bratu: „Da bi imel jaz Vaš denar!“ — Brat: „In jaz Vašo pamet!“ — Svobodomislec: „Kaj bi pa potem imela?“ — Brat: „Oba nič!“

Večkrat vina sit. Žena (svojemu možu, ko pride ponoči pijan domov): „Ti pa tudi nisi nikoli vina sit.“ — Mož: „Večkrat kakor ti.“

Premožnejši kmet (obiraje prašičevo glavo): „Ko bi vedel, da ima ta pujssek tako dobro glavo, ga pa ne bi bil zaklal, ampak ga dal rajši študirat.“

POSOJILNICA V MARIBORU

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjžice po $4\frac{1}{2}\%$ oz. vloge proti odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$.
Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru.
Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit.
Eskomptujejo se menice ter otvarjajo krediti v tekočem računu.
Vplačani deleži 126.100 K. Rezervni zaklad K 344.683·87.
Lastno premoženje zadruga K 534.382·17.

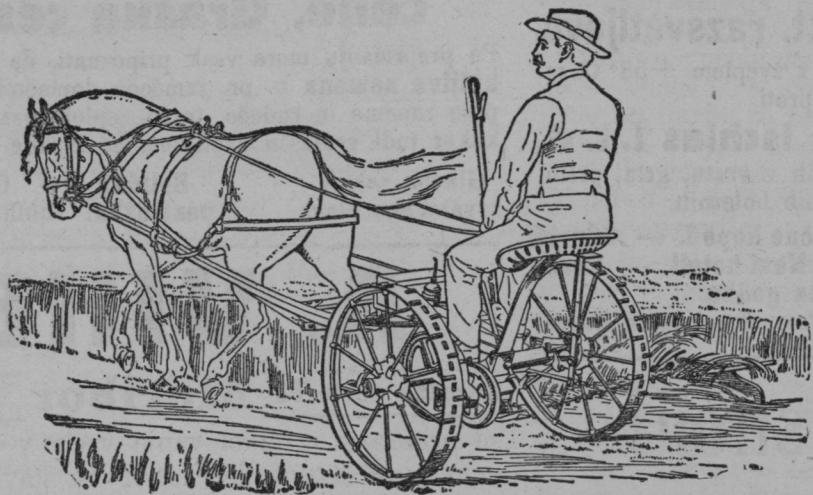
V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU

Veλεκoristne za vsakega posestnika

senožeti neutopljive kobilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške „DEERING“, ki so priznane najboljše, dalje: »Johnston«, Osborne »Cormick«, »Zmaj« itd. ter

grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice, slamoreznice, vratila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse druge poljedeljske stroje priporoča v največji izbi ter po znano najnižjih cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem

FRANC STUPICA, Ljubljana. Marije Terezije cesta št. 1. **Največja zaloga orodja in železnine** ter stavbenega materiala. — Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na razpolago. 747

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča najboljše ocelne, kose in srpe, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster Maribor, Tegethoffpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro: **Sukneno blago** (št. f) za moške in dečke, **Novomodno volno** za ženske in dekleta, **Najnovovjše perilno blago** za obleke in bluze, **Platno belo in pisano** za srajce in spodnje hlače, **Blago za posteljo, za rjuhe** brez šiva in matrace, **Srajce izgotovljene** vseh vrst za moške in ženske, **Predpasnike veliki izbir** za prati in s črnega atlasa, **Zmiraj novosti robcev** iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje

zastonj

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospoška ulica št. 10.

Viljem Abt, razpošiljalnica perutnine

v Mariboru

kupuje po najboljših dnevni cenah vsako možno raznovrstne perutnine (kokoši, piščance, kapune, race, gosi, purane) in jajc. Vešči nakupovalci ali pošiljatelji perutnine se iščejo. 706

Za dragi denar

lahko kupite povsod vsako blago. — Če pa želite po ceni in trpežno blago za moške in ženske obleke, gotove obleke, fino perilo, predpasnike, nogavice, kravate itd. potem se obrnite na „Prvo Spodnještajersko razpošiljalnico“

J. N. Šoštarich, Maribor, Gospoška ulica št. 5

Pazite na slovenski napis, da ne bodete te trgovine zamajali s kako drugo ki se piše Schosteritsch ali Schusteritsch. 680

Dobro blago! Točna postrežba!

Važno za birmance in botre!

Velika slov. trgovina Ivan Veselič & drug

v Ormožu in pri Vel. nedelji

je dobila ravnokar celi vagon svežega novega blaga, kate-rega je naročila nalašč za birmo, ter ima v zalogi belo blago in vense za birmance, kakor tudi primerno blago za birmance. Nadalje vse vrste drugega manufakturnega blaga po nizkih cenah. — Kupite torej vse potrebščine v tej trgovini, kjer bodete solidno in dobro postreženi.

Velika narodna trgovina Karl Vanič : Celje

Narodni dom

81 priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno k asne novosti za ženske in moške obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanke pod cenjo. Postrežba točna in solidna. Vzorcev na razpolago.

Slovenke! Agitirajte za naš list.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjžice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjžbo po $5\frac{1}{2}$ do 6% , na vknjžbo in poroštvo po 6% , na menice po $6\frac{1}{2}\%$, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjžbo in izbris vknjžbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovjšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posejilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plošne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju registrov. zadruga z neomejeno zavezo v lastni hiši

obrestuje hranilne vloge po **5%** (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9 prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Slovenec Konrad Skaza

St. Ulrich Gröden Tirolsko.

Atelir za vsa umetna cerkvena dela.

Slovenske cenike zastoj in franko. Za vsaki poljubni kip originalne fotografije, za oltarje itd. originalne načrte pošljem hitro in brezplačno. Velika zaloga sv. razpel in olnato tiskanih na platno navlečeno. Vsakemu, tudi najmanjšemu naročilu pridedek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu primeren popust. 838

Cene brezkonkurenčne.

Zdravilišče z žveplom. Varaždinske Toplice (Hirvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzov. Novo zdravilišče z elekt. razsvetljavo. Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom +58° C. jako priporočljivo proti **protinu, revmatizmu, ischias i. t. d.** Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospekte pošilja gratis. 530 Prospekte pošilja gratis.

Trgovina s specerijskim blagom **Na drobno! Na debelo!** Trgovina z moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiva semena** n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rdečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdke **Mauthner.** 65

Glavna zaloga vrvarskega blaga **Solidna postrežba.** Glavna zaloga suhih in oljnatih barv

Poljedeljski stroji!

kakor: motorji, viteljni (Göpel), mlatilnice in slamo-reznice za strojni in ročni obrat, različni mlinci, stroji za luščenje koruze, za rezanje repe, brabant-plugi in brane, pumpe za gnojnice, stroji za košnje trave (1 ali 2 konjski moči), za grabljenje in preobračanje sena, vročezračne sesalke (pumpe), vodovodne cevi in stroji, najnovejši vodni motorji na pritisk iz višine, bogata zaloga najrazličnejših poljedeljskih strojev, za mečkanje sadja in grozdja, stiskalnic (preš), brizgalnic za sadje in trte, itd. Tudi vse posamezne dele za stroje, naprave za viteljne, vodovode in vodnjake, vodne motorje, strelovođe, ognjišča, mreže iz žice in železa, stolpne ure za cerkve, gradove in šole. — Popravila se dobro in ceno izvršujejo. 722

Zavod strojev in stolpnih ur. Zaloga Ignacij Berthold Ernovž (Ehrenhausen). 722

A. VIHER

Koroška ceste 53 **Maribor** Heugasse 2 in 4

se priporoča v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdeluje portale in prevzame vsakovrstna popravila. Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

694-12

ta je prijatelj naš pravi, Ki nas krepi, Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Najboljše sredstvo proti **PERONOSPORI**

FORHIN

je večkrat zboljšana **bordelajska mešanica** v gotovem stanju. Jamči za dober uspeh tudi na mokrem listju. Rabljiv tudi pri rosi. — Se ne vsede. Brez števila priporočljivih pisem!

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvepleni prašek“ proti plesnobi „Bagol“ za uničenje črva kiseljaka „kaliforniški drobec“ proti sadnim škodljivcem, gosenični lim proti gosenicam itd., „Laurina“ za polno pokončevanje škodljivcev, „Lauril-karbolinej“ za pokončevanje po zimi, „Lauril drevesni vosk“ za cepljenje, „lhneumin“ za nežne cvetlice, „Nikotin Quassia izvleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomor“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in drugim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatek o uporabi zastoj in poštine prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov: **Konstantin Ziffer, Dunaj XIX, Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).** 513

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rakonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni doba vitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2.60 in po 1 liter 4 K 4.80.

Franc Pleteršek,

zaloga pohištva **Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Čirilove tiskarne**

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, močno iztrtega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogleđala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu. 61

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navade po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presejajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

P 80/12
28**Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.**

Pri e. kr. okrajnem sodišču v Slovenjem Gradcu je po prošnji lastnika ml. Alojza Vangošek, zastopanega po varuhu Alojzu Zupanc, pos. v Zgor. Doliču, na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena, in sicer sestojča iz hiše št. 49 s kovačnico, kakor tudi iz zemljišča, ki meri 41 arov 15 kv. m., za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 4912 K.

Dražba se bo vršila dne 21. julija 1913 popoldne ob 3. uri pri St. Florijanu v Zg. Doliču.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je po 25% takojšnjem delnem plačilu v dveh enakih obrokih, in sicer 15. julija in 15. avgusta 1913 pri sodni položiti.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču.

Slovenji Gradec, dne 22. maja 1913.

778 C. kr. okr. sodišče, oddelek I.

E 237/13

4

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Sevnici, zatopane po e. kr. notarju M. Korber v Sevnici, bo dne **17. julija 1913 dopoldne ob pol 9. uri na licu mesta (Podgorica) Podgorje**

dražba zemljišč vl. št. 146 in 147, k. o. Podgorje, obstoječih iz I. vl. št. 146: hiše, gospodarskega poslopja, 3 gozdov, 5 travnikov, 4 njiv in 1 pašnika v skupni izmeri 7 ha 20 a 57 kv. m.; II. vl. št. 174: 2 pašnikov, 1 vinograda, 1 njive in 1 hoste v skupni izmeri 7 ha 2 a 57 kv. m s pritokno vred, ki sestoji iz različnega gospodarskega orodja. Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na I. 2188 K 67 vin.; II. 862 K 97 vin.; pritoklinam na 89 K 65 vin.

Najmanjši ponudek znaša I. 1510 K; II. 576 K, pod tem zneskom se ne prodaja.

S tem v smislu par. 56 i. r. odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemlj.-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj podpisani sodnji v izbi št. 8 med opravljenimi urami.

Sevnica, dne 4. junija 1913.

777 C. kr. okrajna sodnja, odd. II.

Izjava in priporočilo.

Podpisani naznanjam slovenskim gospodarjem in č. duhovščini, da je poročilo ptujskega „Stajerca“ „obrtiški švindeli“ v zadnji številki neresnično. Res je, da sem tožil dotičnega Franeka pri ptujski sodnji. Čeravno stvar za me pri prvi inštanca in ugodno izpadla, vendar s tem stvar še ni končana. Da sem jaz prevzemal za svojega kleparja stolpno in kleparsko delo, je resnica, a resnica je tudi, da je dotičnik popolnoma upravičen, to stroko izvrševati, ker je pri oblasti in obrtni zadrugi pravilno priglašen ter ima dovoljenje za izvrševanje obrti. „Stajerčev“ zavijanje torej ni resnično, ampak temelji le na zavisti. Tudi ni res, da sem po končani obravnavi dejal tako, kot besediči „Stajerc“, ampak res je, da sem v šali rekel: „Bodo pa zopet stolpi dražji“. Končno pa povem „Stajercu“ in njegovim bratem: Moj obrt v Ptujju obstoji že 7 let in bo obstal tako dolgo, dokler mi da Bog življenje. Nemoteno bom izvrševal svoje delo naprej, če se tudi „Stajerc“ z vsemi ptujskimi kleparji vred postavi na glavo.

Ob tej priliki se vsem č. gg. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom za delo pri cerkvah in cerkvenih stolpih prav toplo priporočam. Posebno pa me priporočam napad v „Stajercu“.

Ptuj — Maribor, 16. junija 1913.

788 DEMETRIJ GLUMAC,
kotlar.

Vabilo na

redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Hočah, registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 29. junija 1913 po ranem sv. opravilu v prostorih načelnika Karola Novaka.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

757

NAČELSTVO.

Važno za botre!

Kmalu pride zopet čas, do bodoje prevz. knez in škof delili po mnogih župnijah zakrament sv. birme. Navadno dobijo birmanci od svojih botrov tudi primerna darila. Mnogokrat dela botrom največ preglavice, kako darilo naj bi dali svojim birmancem. Po našem mnenju je najboljšo, da naložijo botri birmancu, ako je mogoče, primerno svoto denarja v posojilnici in otroku izročijo knjižico ter birmanca tako učijo štediti. Za spomin pa mu naj še kupijo lep molitvenik in lep rožni venec. A pri nakupovanju molitvenikov naj botri ne gledajo na lepo vezavo, na krasne platnice, temveč na lepo vsebino molitvenika. Zato upamo, da bomo botrom ustregli, ako jim nasvetujemo, katere molitvenike naj kupijo svojim birmancem za spomin.

Mi najbolj priporočamo sledeče molitvenike:

1. Sv. opravilo

Spisal župnik Jožef Čede, natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ta molitvenik je sestavljen natančno po katekizmu in obrednih knjigah. Obsega krasno in poučno razlago celega cerkvenega leta. Ima vse navadne pobožnosti, 6 raznih sv. maš, pouk o zakramentih, molitve za popoldansko službo božjo in 73 najlepših pesmi. Ta molitvenik najtopleje priporočamo kot darilo za birmance. Stane pa z rudečo obrezo K 1'30, v zlati obrezi pa se dobi v raznih finih vezavah po K 1'50, 1'70, 2'60 in 2'70. Primeren je za birmance od 10 let naprej.

2. Malo sv. opravilo.

Ta je krajši posnetek iz prejšnjega molitvenika. Je lep in poučen ter primeren za otroke od 7 do 10 let. Stane pa v rudeči obrezi 70 vin., v zlati pa 1 K.

3. Prijatelj otroški.

Spisal dr. J. Somrek. Ta molitvenik je prav primeren za otroke od 7. do 10. leta. Je jako poučen in obširen ter stane v priprosti vezavi 40 vin., z zlato obrezo pa 50 vin.

4. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi.

Ni ga molitvenika, ki bi imel tako krasna premljevanja in tako pobožno navdahnjene molitvice, kakor je ta. Obsega tudi nad 600 prelepih cerkvenih pesmi. — Primeren je posebno za birmance obojega spola, ki imajo glas za petje. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

5. Družbine bukvice.

Spisal J. Rozman. To je molitvenik za vsa krščanska dekleta, ali so pri Marijini družbi ali ne. Mirno lahko rečemo: Za dekleta ni boljšega molitvenika kakor je ta. Ta knjiga je primerna za dekleta od 12. leta naprej. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni vezavi z zlato obrezo 3 K 50 vin., v krasni vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

Te molitvenike torej botrom res iz prepričanja priporočamo kot primerna darila za birmance. Dobijo se vsi ti molitveniki v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kamor se naj piše po-nje. Poštšina stane za prve tri 10 vin., za zadnja dva pa 20 vin.

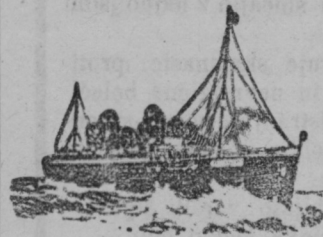
V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru pa se dobijo tudi lepi rožni vencji vsake vrste od 15 vin. do 2 K 50 vin. komad.

Botri, poslužite se pri nakupovanju birmanskih daril letos posebno Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. Tiskarna je naše domače, slovensko podjetje, ki vam bo točno in dobro postregla!

J. Fauland v Ptujju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetске posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“.

Kaj potrebuje nevesta? Doto! Izborna in lepa bala!

To pa se dobi izplačano v gotovem denarju že po dveh letih majnega vplačevanja s tem, če pristopi k društvu „Mädchenhort“, ki je tekom zadnjega leta na 736 udov izplačalo 662.400 K. Vsak ud plača v dveh letih k zecjemu K 294.— in dobi zato v slučaju ženitve po dveh letih K 600.—, se torej vplačana svota obrestuje z 124 odstot. Člani se sprejemajo: brez gotove starostne mere, brez ozira na verodostojnost, brez zdravniškega atesta!

Zastopniki se sprejemajo pod ugodnimi pogoji. „Mädchenhort“ prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon, Dunaj I., Franc Josefs-Kai 43. Predsednik: Prior Rudolf grof Mels Colloredo. Plačilnica: Martin Raznoznik, Ljubljana, Spodnja Šiška. 773

Dobro idoča gostilna

z velikim vrtom za goste in vrtom za zelenjavo, kegljiščem, veliko kletjo, gospodarskim poslopjem v neposredni bližini glavnega kolodvora v Mariboru se zaradi bolehnosti lastnice pod dobrimi plačilnimi pogoji takoj prodaja. Vprašanja na naslov:

Ivana Sošterič, Maribor, Mühlgasse 15

Zahvala.

Povodom izgube predragega očeta gospoda

Matevža Kapun,

gostilničarja na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici

izrekamo zahvalo vsem tistim, ki so nam v teh bridkih urah tuge in žalosti izkazali sočustva. Zlasti se zahvaljujemo preč. g. župniku Zamudi, ki je rajnemu s tolažilnimi besedami vedno lajšal bolešč. Zahvaljujemo se tudi preč. duhovščini iz Laporja, cenj. učiteljstvu iz Črešnjevca, g. dež. posl. Novaku in vsem, ki so rajnemu izkazali zadnjo čast.

V Črešnjevcu, dne 10. rožnika 1913.

781

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Podpisani se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so dne 11. t. m. spremili našega nepozabnega očeta gospoda

Franca Žoher,

posestnika v Tepanjah

k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo preč. g. nadarhidijaku Francu Hrastelju, za pretresujoče besede, ki jih je govoril ob odprtem grobu rajnemu v slovo, ter ga za časa boleznih večkrat obiskal in potolažil. Nadalje se iz srca zahvaljujemo preč. g. Martinu Jurhar in g. Jerneju Podpečan, ki sta pokojnega večkrat s svetimi zakramenti previedela, obiskala in tolažila. Potem g. nadučitelju Francu Kerhlančcu, g. Kupniku in g. Suterju in vsem sorodnikom in znancem, ki so nam s svojo udeležbo lajšali našo nenadomestljivo izgubo.

Tepanje, 15. junija 1913.

783

Zalujoči ostali.

Hitra pomoč je gotova pomoč,

zato naj noben posestnik konjev ne pozabi kupiti gotovo učinkujoči

konjski kolik-baisam.

Cena steklenici 40 vin., 10 steklenic K 3'60. Ravnotam se dobi elje proti muham in komarjem, ki nadlegujejo konje in govejo živino. Steklenica 50 vin. Dnevno razpošiljanje po pošti.

Lekarna „pri angelju varihu“ M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33.

Svinjerejec, ki se boji, da bi mu prešči, či radi vročine zboleli in končno poginili, naj si preskrbi priznano dobro odvracovalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prašičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

„pri angelju varihu“ M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33.

766

Zaloga pohištva.

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr. z om. por. Maribor, Grajski trg št. 3.

Podružnica v Ptujju, Sarnitzova ulica.

771

Sprejemajo se stavbeno-mizarska dela. Nizke cene.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

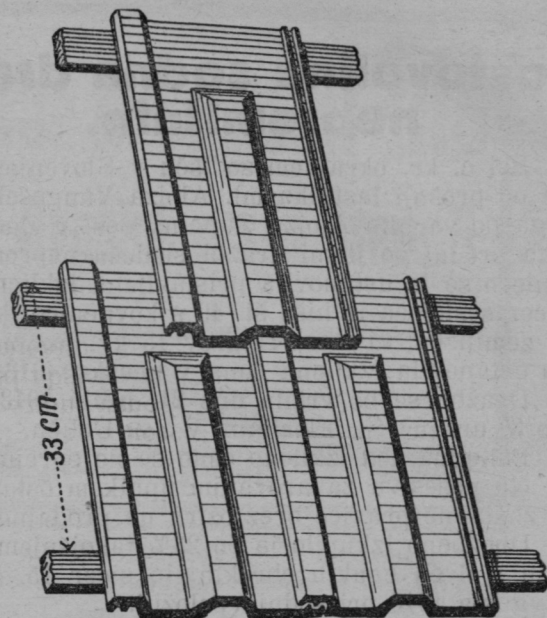
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

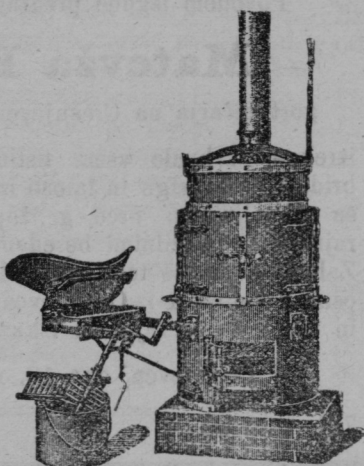
„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porabljivo.

70% prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovano pripravo za žganje-kuho.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi.

Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se iščejo.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja specialna tovarna brzoparilnikov na Avstro-Ogrskem. (Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najboljše kakovosti in se prodajajo pod jako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse šte. 22.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselce: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Klavirje, pianine in harmonije

boljboljši pianini, Stelzhamer muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edino

in Hörigel (amer. barm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in sodno zapris. strokovnjak in učitelj „Glasb. Matice“

A. Breznik, Ljubljana
Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falsifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron prvovrsten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 968

Za birmo najnovejše volнено blago, batisti, cefirji židane rute, vence za dekleta, kakor tudi najnovejša izbira za moške in za fante za obleke, klobuki, srajce itd. po znižanih cenah pri

Jos. Druškoviču v Slov. Gradcu.

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

XXXXXXXXXXXX

Slovinci! Širite Slov. Gospodar!

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Izvirne steklenice po K 1-50 se dobijo v lekarni „pri angelju varihu“, M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica, 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

Razglas.

Hranilnica in posojilnica na Ljubnem v Savinjski dolini odda v najem, oziroma prodaja hišo št. 17 na Ljubnem, v kateri se je doslej nahajala Druškovičeva trgovina.

Najemniki, oziroma kupci, naj blagovolijo vpslati ponudbe pisмено ali ustmeno do 1. julija 1913. 764 RAVNATELJSTVO.

E 307/13

Dražbeni oklic.

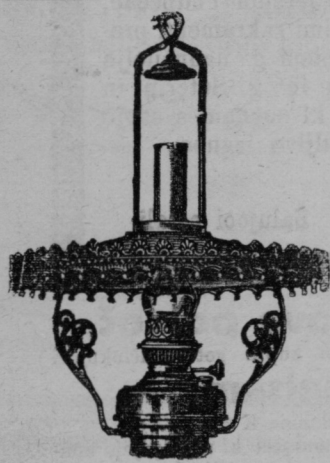
Po zahtevanju Posojilnice v Sevnici, zastopane po g. M. Korberju, c. kr. notarju v Sevnici, bo dne 24. junija 1913 dopoldne ob pol 9. uri na licu mesta v Ledini

dražba zemljišča, vl. št. 70, k. o. Ledina, obstoječega iz hiše, 1 kozoleca, 5 gozdov, 2 travnikov, 6 pašnikov in 5 njiv v skupni izmeri 7 ha 91 a 21 kv. m s pritiklino vred, ki obstoji iz 1 voza.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 2739 K 22 vin., pritiklini na 15 K. Najmanjši ponudek znaša 1873 K 22 vin.; pod tem zneskom se ne prodaja.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek in hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označeni sodnji, v sobi št. 8, med opravljenimi urami.

C. kr. okrajna sodnja v Sevnici, oddelek II., 760 dne 21. maja 1913.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina Na debelo! Na drobno! Franc Strupi, Celje Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Pazite na svoj želodec

dokler še ni prepoznano medtem, ko podpirate njegove funkcije kot prebavilni organ.

Domače sredstvo, ki je pripravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvrta in odstranjuje posledice nezmerne, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapčenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kislin in krčevito bolelost, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Svarite! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se pošlje napre K 1-50, se pošlje mala steklenica, za K 4-70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri-najst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrške monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdelovalec in glavna zaloga **B. Fragner**, lekarnar, c. kr. dvor. Praga III, št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Contrheuman

je pametno iz učinkujočih snovi izdelano sredstvo.

Contrheuman

uporabljajo zdravniki v pogostih slučajih z najboljšimi uspehi.

Contrheuman

pomiruje skrninate protinove in nevalgične bolečine, odstranjuje boleče srbenje ozeblin in otekline na členih.

Contrheuman

uporabljajo zaradi sigurnega učinka vedno bolj.

Ne dajte si usiliti nadomestnih sredstev.
Če se pošlje napre K 1-50, se 1 tuba } pošlje
" " " " 5- " 5 " } franko
" " " " 9- " 10 " }

Izdelovatelj in glavni založnik

B. Fragner, lekarnar in dvor. založnik Praga III, št. 203. 39-1

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja. Zaloga v Mariboru: W. A. König, Fridrih Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.